

EXPRESS CODZIENNY

Za Redakcję i Wydawnictwo: Stefan Kiedrzyński, Kieko ul. Sienkiewicza 32

10 GR

Poniedziałek 8 listopada 1937 r.

Włochy przeciw Kominternowi

Rzym przystąpił do układu niemiecko-japońskiego

RZYM. Agencja Stefani donosi: W sobotę o godz. 11-ej w pałacu Chigi został podpisany protokół, na mocy którego Włochy przystępują w charakterze pierwotnego sygnatariusza do układu przeciwko Kominternowi, zawartego 25 listopada 1936 r. pomiędzy Niemcami a Japonią.

Protokół został podpisany ze strony włoskiej przez ministra spr. zagr. Galeazzo Ciano, ze strony niemieckiej przez ambasadora von Ribbentropa, ze strony Japonii przez ambasadora Hotta.

Bezpośrednio po podpisaniu protokołu włosko-niemieckiego ambasador von Ribbentrop, ambasador Hotta i min. Ciano udali się do Pałacu Weneckiego, gdzie odbyli krótką rozmowę z Mussolinim.

Na stronie 7-ej
sensacyjny dodatek
sportowy

W toku tej rozmowy szef rządu włoskiego wyraził swe głębokie zadowolenie z powodu podpisania doniosłego aktu politycznego.

Przy tej okazji Mussolini wręczył ambasadorowi von Ribbentropowi i ambasadorowi Hotta wielki krzyż orderu św. Maurycego i Łazarza.

Po podpisaniu układu ambasador Ribbentrop oświadczył, iż pakt ten jest zdarzeniem o doniosłości historycznej, gdyż kładzie ostatecznie tamę usiłowaniom Trzeciej Międzynarodówki wnoszenia w życie różnych państw zamętu wewnętrznego, co jest pierwszym krokiem do uzbrojonej interwencji z zewnątrz.

Ribbentrop stwierdził także, że pakt ten nie jest wymierzony przeciwko żadnemu państwu, otwarty jest dla wszystkich i w rezultacie zapewnia swobodny rozwój życia narodowego wszystkich państw. Ambasador Hotta oświad-

czył, że trzy państwa, składając swe podpisy na pakcie,

chcą się bronić przeciwko mi-

wi, przez który zagrożone są dzynarodowemu komunizmopokój i porządek świata.

Kongres socjalistów francuskich

Na porządku obrad sprawy wewnętrzne i Hiszpania

PARYŻ. W sobotę rozpoczęły się w Paryżu obrady rady naczelnej partii socjalistycznej.

Według dotychczasowych zapowiedzi rada naczelna wypowieć się ma w dwóch sprawach zasadniczych: co do dalszego udziału ministrów socjalistycznych w rządzie oraz co do polityki rządu wobec wydarzeń hiszpańskich.

Obrady zapowiadają się burzliwie, na co wskazuje niezwykle dyskretna, jaką zostało otoczone posiedzenie rady naczelnej, które nie tylko jest zamknięte dla prasy, ale co do którego do ostatniej chwili nie wiadomo było, gdzie będzie obradować.

W czasie obrad przewidziane jest starcie trzech odłamów: umiarkowanego, reprezentowanego przez wicepremiera Bluma i ministra Pawła Faury, który to odłam wypowiada się za dalszym uczestnictwem w rządzie i za polityką nieinterwencji w sprawach hiszpańskich, odłamu t. zw. „walki socjalistycznej”, któremu prze-

wodzi znany działacz socjalistyczny Zyromsky i trzeciego t. zw. „lewicy rewolucyjnej”, który reprezentuje skrzydło najbardziej skrajne, a któremu przewodzi znany publicysta i działacz socjalistyczny Marceaux Pivert.

Wyniki obrad rady naczelnej będą

miały poważny wpływ na dalsze kształtowanie się sytuacji politycznej we Francji. W kołach politycznych oczekują na ogół, że skrzydło umiarkowane spod znaku Bluma i Faury'ego wyjdzie z obrad zwycięsko, aczkolwiek po zaciętej i trudnej walce.

Polip rządu kowieńskiego

zarzucał zbrodnicze macki po ziemię wileńską

W drugim dniu procesu Konstantego Staszysa przed sądem wileńskim przemawiał wiceprokurator Popow, omawiając szczegółowo akt oskarżenia na tle zeznań świadków.

Po nim zebrał głos drugi oskarżyciel wiceprokurator Krzyszton, który podkreślił z naciskiem, że za Staszysem stoi obca agentura, w był naszego Państwa godząca.

Tę to obcej agenturze, która zwie się związkami wyzwolenia Wilna i z nie odległego stąd Kowna za inspiracją i poparciem rządu kowieńskiego zarzuca, jak polip morski, swoje zbrodnicze macki po ziemię wileńską, wysługiwał się od wielu lat K. Staszys i przykładał swoją rękę, swój mózg, swoje serce do zbrodniczej działalności oderwania Wileńszczyzny od Rzeczypospolitej.

Oto dlaczego zbrodnią stanu znaczy swą działalność publiczną K. Staszys i dlaczego zbrodnią stanu, jak cień idzie za nim w jego działalności, którą na te

renie Litewskiego Komitetu Narodowego prowadził w myśl instrukcji, wskazówek, poleceń i dyrektyw Z.W.W. i stojącego za nim rządu kowieńskiego.

Choć za tę zbrodnię stanu dziś K. Staszys nie odpowiada, choć o nią dziś nie jest oskarżony i choć za nią osobno będzie sądzony, nie sposób o niej nie mówić teraz i tyle, ile tego wymaga interes publiczny i ta sprawa dewizowa, która jest przecie zaledwie jednym z fragmentów zbrodniczej działalności L. K.N., na którego czele od kilku lat stał K. Staszys.

W zakończeniu swej druzgocącej mowy prokurator żąda na surowszej kary.

Po oskarżycielach zabrała głos obrona. Sąd zapowiedział ogłoszenie wyroku we wtorek.

Po krwawych zajściach

ZURYCH. Specjalny korespondent Havasa dowiaduje się, że w związku z krwawymi wypadkami pomiędzy żandarmami a chłopami chorwackimi w dn. 1 listopada w Novi Gradac pod Virovicą, Włodzimierz Maczek, przewodca opozycji chorwackiej, wystosował do premiera Stojadinowicza list otwarty, kursujący obecnie w ulotkach.

Maczek twierdzi w liście tym, że w zajściach tych zginęło 5 osób, a nie 4, jak głosiły komunikaty urzędowe, że ofiary były tylko po stronie chłopów i że w czasie przenoszenia rannych do szpitala w Virovicy, transportujący ostrzeżeni byli w kolonii b. komatantów serbskich.

Maczek oświadcza w końcu, że gwałt nad narodem chorwackim spotka się odtąd z gwałtem.

Mocarstwa zapraszają Japonię

do pojednawczych obrad w Brukseli

BRUKSELA. Opublikowano tekst komunikatu, wystosowanego do rządu japońskiego przez konferencję 9-ciu mocarstw.

Na wstępie komunikat streszcza punkty widzenia rządów japońskiego i chińskiego, przy czym wskazuje, że zgodnie z postanowieniami traktatu 9-ciu mocarstw, konferencja została zwołana, celem rozwiązania pokojowymi środkami zatargu pomiędzy dwoma sygnatariuszami traktatu.

Komunikat głosi m. in.: „Reprezentanci państw zgromadzeni w Brukseli, pragnęliby wiedzieć, czy rząd japoński zamierza wydelegować jednego, lub kilku reprezentantów, celem dokonania wymiany poglądów z reprezentantami ograniczonej liczby mocarstw, którzy zostaliby w tym celu wyznaczeni.

Tęgo rodzaju wymiana poglądów odbyłaby się w ramach traktatu 9-ciu mocarstw i zgodnie z jego postanowieniami.

Celem jej byłoby wyjaśnienie

poszczególnych punktów, wzmiarkowanych w komunikacie oraz poszukiwanie sposobu uregulowania zatargu.

Wyrażając ubolewanie z powodu trwania działań wojennych, w przekonaniu, że jedynie pokojowe załatwienie może przynieść trwałe i pozytywne uregulowanie obecnego zatargu oraz licząc na skuteczność metod pojednawczych, reprezentanci mocarstw, zgromadzeni w Brukseli, żywo pragną takiego uregulowania.”

Młodzież i wojsko ramie przy ramieniu

kroczyć będzie w dniu Święta Niepodległości

Międzyorganizacyjna Komisja Porozumiewawcza młodzieży wydała w związku ze świętem 11 listopada poniższy apel. „Zbliża się dzień 11 listopada, dzień najpiękniejszego Święta Narodu i Państwa Polskiego, dzień Święta Niepodległości.

Po raz pierwszy w Wolnej Polsce obchodzić będziemy ten dzień, jako oficjalne święto państwowe.

Dla nas, członków Centralnego Związku Młodej Wsi Or-

ganizacji Młodzieży Pracującej, Związku Harcerstwa Polskiego i Związku Strzeleckiego, związanych serdecznymi węzłami ideowego braterstwa, uświęconego patronatem Józefa Piłsudskiego — jest to dzień szczególnie radosny, jako rocznica największego zwycięstwa Józefa Piłsudskiego.

Wzywamy tedy całą zorganizowaną w naszych szeregach młodzież polską do stawienia się w dniu Święta Niepodległości w karnych szere-

gach żołnierskich do przeglądu naszych serc i sił przez władze wojskowe.

Wraz z całą młodzieżą polską odczuwamy głęboko wielką dumę z apelu władz wojskowych. W karnych szeregach stanimy wraz ze wszystkimi innymi organizacjami młodzieżowymi, by zadokumentać nie tylko wolę i gotowość do obrony Rzeczypospolitej i dalszej, ściślej, serdecznej współpracy z wojskiem, ale także jedność i soli-

darność całej młodzieży polskiej w sprawach obrony Państwa.

Oddając w tym dniu hołd sztandarom wojskowym i bohaterom, którzy pod wodzą Józefa Piłsudskiego kładli fundamenty pod gmach Niepodległości — ślubujemy, że we wspólnym marszu naszych oddziałów młodzieżowych z oddziałami wojskowymi zaprawiamy nasze szeregi do rycerskiej i zwycięskiej służby dla dobra i potęgi Polski.”

Kalendarz dnia

8

Listopad

PONIEDZIAŁEK

Sewera m., Wik-
toryna.
Słowiański: Sędzi-
woja.
Słońca wsch. 6.43,
zach. 15.55.
Księżyc: wschód:
11.11, zach. 19.50.

HISTORIA PODAJE:

1620 Klęska Czechów pod Babą Górą, stanowiąca o utracie niepodległości.

1632 Elekcja króla Władysława IV.

1794 Kapitulacja Warszawy przed Suworowem.

1932 Otwarcie Gimnazjum Polsk. w Bytomiu.

PRZYSŁOWIA:

Jeszcze ten się nie urodził, kto by wszystkim dogodził.

KTO NIE WIE, ŻE:

Podczas głodowania ilość krwi w człowieku zmniejsza się.

Tłumaczenie snów

P. Janka P. Szatyn durzy się w Pa-
ni. Uniknie Pani niebezpieczeństwa.
Starsza kobieta jest Pani życzliwa.
List nadzieje, lub papier urzędowy.

P. Nina T-e. Wróże Pani długie ży-
cie, co wyraźnie ze snów Pani wy-
nika. Sprzeczną domowa będzie. Od-
wiedzi Pani miła osoba. Czeka Pa-
nia chwila przykrości.

Stella. Charakter pisma zdradza
dobre serce i dużo rozsądku. Przy-
krości będzie przy pracy. Zwierch-
nik Pani jest człowiekiem nieszcze-
rym. List nadzieje lub papier urzęd-
owy.

P. Lusja z Woli G. K. Blondyna my-
śli o Pani. Będzie zabawa i dużo
śmiechu. Niedomaganie będzie w do-
mu. Rozmowa ze starszą niewiastą.

Wesoła Lili. Miły nabytek będzie.
Radosna nowina. Spełni się życzenie.
Talisman: Pierścień bez żadnego ka-
mienia, metalowy.

P. Niuska P. Kraków 3. Wyjdzie
Pani za mąż w r. 1938. Otrzyma Pa-
ni posadę dobrą. Proszę nie spieszyć
się z małżeństwem i nie brać pierw-
szego lepszego, tylko chłopca porząd-
nego i kochającego, bo takiego wró-
ża Pani sny.

P. Ola Kasztelanka. Sen Pani wró-
ży zamożność w przyszłości. Miła ro-
zmowa będzie z mężczyzną. List lub
papier urzędowy.

Panna Irka. Proszę wyznaczyć swe
mu adoratorowi okres próby. Jeżeli
przez ten czas się nie zmieni i nie
wybędzie brzydkich cech, to trze-
ba będzie z niego zrezygnować. Prze-
powiadam Pani duże powodzenie u
mężczyzn.

P. Wiktorja N. Będzie niedaleka
jazda. List. Kłopot przy pracy. Dobra
przyszłość.

Na małej wokandzie...

Bieg maratoński
czyli: „Potęga kija“

(A.E.) Bieg maratoński przez
ulicę miasta zgromadził lic-
nych zawodników. Świetnie się
prezentowali w pasiastych koszu-
lach i krótkich spodenkach, a
gdy na dany znak zerwali się
do biegu, publiczność poczęła
ich żywiołowo dopingować:

— Gazu!! Gazu!!

Na czoło wysunął się zawod-
nik, oznaczony numerem „2”.
Wyrzucił znacznie pozosta-
łych i zwycięstwo jego zdawało
się być niewątpliwe.

Ale wtem wśród biegaczy wy-
odrębniła się nieznaną w kołach
sportowych postać. Zawodnik
ten, krępowany zwykłym sza-
rym garniturem i sztywnym koł-
nierzykiem, biegł, tupiąc kama-
szami na haczyki z niezwykłą
szybkością i mijał jednego ry-
wala za drugim.

Po chwili zrównał się z nume-
rem „2”. Zdumiony szybkobie-
gacz stawał się dostrzegać in-
truzowi kroku, ale gdzie tam!
Nieznany sportowiec minął go,
jak błyskawica, przy czym tur-
nął krawatem i przytrzymał na
głowie melonik.

Zrozumiałe, że pan Kuba Ra-
barber — bo on to właśnie był
nieznanym sportowcem — pier-

Znaczenie deklaracji polsko - niemieckiej

w sprawie mniejszości polskiej w Niemczech i niemieckiej w Polsce

W piątek ogłoszono równo-
cześnie w Berlinie i Warszawie
deklaracje w sprawie zasad, na
jakich oba rządy oprą swoją
politykę wobec mniejszości pol-
skiej w Niemczech i niemieck-
kiej w Polsce.

Deklaracje te są aktami każ-
dego państwa z osobna. Nie są
to więc jakieś umowy między-
państwowe, natomiast deklaracje
te w znacznym mierze mogą
się przyczynić do odprężenia w
stosunkach, jakie ostatnio mię-
dzy oboma państwami istniały.

Jasnym jest, że skoro los tak
zrzucił, że zarówno po stronie
polskiej znalazła się mniejszość
niemiecka, jak po niemieckiej
polska, to rządy obu państw nie
mogły nie interesować się poło-
żeniem tych mniejszości.

I zupełnie zrozumiałym jest

dalej, że postępowanie danego
państwa wobec jego mniejszo-
ści znajdowało echo w sąsied-
nim kraju. Los rodaków na ob-
czyźnie nie może bowiem być
choćbyjny społeczeństwu, ani też
rządowi.

W stosunkach polsko-niemieckich
sprawy mniejszościowe
niejednokrotnie wywoływały po-
ważne zgryzoty. Nie trzeba u-
krywać np., że położenie Pola-
ków w Niemczech pozostawiało
wiele do życzenia.

Jeśli zaś między Polską a
Niemcami miały istnieć dobre
stosunki sąsiedzkie, to zapew-
nienie swobodnego rozwoju
mniejszościom było niezbędnym
warunkiem. I po wielu latach
rząd niemiecki zrozumiał to. Z
tych właśnie przesłanek wypły-
wają ogłoszone deklaracje.

Na podkreślenie zasługuje
przede wszystkim, że mniejszo-
ści winny bezwzględna lojalność
państwu, którego są obywatela-
mi. Po spełnieniu tego warunku
państwo udziela mniejszościom
swej opieki na zasadach pełnej
suwerenności.

Deklaracje znamionują wza-
jemność, czyli że postępowanie
wobec mniejszości w jednym
państwie będzie ściśle uzależ-
nione od praktyki drugiego.

Deklaracje, jak już zaznaczy-
liśmy, nie są żadnymi umowami
międzypaństwowymi. W niczym
też nie naruszają ustawodaw-
stwa państwowego, ani też nie
wprowadzają jakichś specjal-
nych przywilejów dla mniejszo-
ści. Chodzi raczej o zapewnienie
im równego traktowania z
większością.

Jaką rzeczywistą wartość bę-
dą deklaracje posiadać, wykaże
dopiero przyszłość. Wszystko
bowiem będzie zależało od
praktyki. W każdym bądź razie
należy zaznaczyć, że w wysił-
kach, zmierzających do uregu-
lowania sprawy mniejszości pol-
skiej w Niemczech, stanowią
deklaracje poważny krok na-
przód.

List z przeszłodami

Otworzyłem okno, wychod-
zące na podwórze, żeby odet-
chnąć świeżym powietrzem i
zasiadłem do pisania listu do
narzeczonej:

„Najdroższa! Nie pisałem do
ciebie dość długo, bo jestem
bardzo zajęty. Po całych
dniach...

— Miski kłozetowe napra-
wiam — wdarł się nagle do po-
koju głos z podwórza.

Poruszyłem się niecierpliwie
i pisałem dalej:

„...Po całych dniach pracuję,
pomimo to wciąż myślę o to-
bie. Marzę o tej chwili, kiedy
się pobierzemy. Oszczędzam,
jem suche kartofle i na nasze
przyszłe gospodarstwo zbiera-
mam...

— Obierki, obierki! — rez-
legło się wołanie na podwórzu.

— Obierki kupujecie! —
Zagryzłem wargi i pisałem
dalej:

„...zbieram grosz do grosza...
Zobaczysz, że będziemy szczę-
śliwi! Miłość nasza będzie wie-
czna i trwała, jak...

— Stare spodnie, stare kami-
zelki — odpowiedziało mi
znów podwórko, — stare mare-
narki kupujecie...

„...miłość nasza będzie trwa-
ła jak granit. Wkrótce już bę-
dziemy razem. A wtedy przy-
tulisz się do mnie i powiesz...

— Bydle, psia krewo! Cafe po-
ściel powalał — wdarł się w
tok moich myśli przeraźliwy
wrzask jakiejś niewiasty z pod-
wórza. — Ja pościel wyniesłam,
żeby wietrzała, a nie po to, że
byś ty przy niej łobuzie, jak
pod parkanem!

Zaikałem sobie uszw i opano-
wałem się dopiero po kwadransie.

„...przitulisz się do mnie i po-
wiesz: mężusiu, chcę mieć syna...
A ja ci na to odpowiem...

— Trza zawołać jakiegoś tro-
garza, bo sam se radw nie dam!
— wrzeszczał znów ktoś na po-
dwórzu. — Kanapa nie piórko.
Na trzecie piętro nie zaniosę...

Bliski omdlenia pisałem da-
lej:

„...a ja ci na to odpowiem.
Będziemy na pewno mieli syn-
ka. Chować go będziemy raz-
em, a kiedy podrośnie powie-
my mu...

— Moniek, ty idioto! — odpo-
wiedziało mi znów podwórko.

— Jak nie pójdziesz w tej chwi-
li do domu, za kalekie cie zro-
bie.

Tego już było za wiele. Po-
rwałem list na drobne kawał-
eczki i na nowej kartce napisa-
łem tylko kilka słów:

„Najdroższa! Zmieniam mie-
szkanie. Naprawdę obawiam się,
kiedy będę miał nokój od frontu”.

Napoleon Sadek

„Żywe torpedy“

Nowa, straszna broń Japończyków

Ubiegłej jesieni gazety całe-
go świata doniosły, że admira-
licja japońska przystąpiła w
porcie Nagasaki do badania
działania „żywej torpedy”. Na
wiadomość tę w chaosie wyda-
rzeń aktualnych nie zwrócono
jednak prawie uwagi.

Po kilku tygodniach depe-
szy doniosły, że „żywe torpedy”
mają siedem i pół metra długo-
ści. Są one popędzane potężny-
mi motorami. Ich załoga skła-
da się z dwóch osób, których
zadaniem jest doprowadzić tor-
pedę do określonego celu. Okre-
ślając przy tym zupełnie do-
wolnie jej kierunek. Gdy osią-
ga cel, wylatują w powietrze
wraz z torpedą. 6000 ochotni-

ków wciągnęło się na listę ży-
wych torped. Większość z nich
to oficerowie marynarki japoń-
skiej.

Od tej chwili sprawa z żywy-
mi torpedami ucichła. Wiado-
mość tę przyjęto z wielkim nie-
dowierzaniem. Nie chciano bo-
wiem wierzyć w niesamowite
skutki tego wynalazku, który
wydawał całą flotę nieprzyja-
cielską na łaskę kilku szaleń-
ców, rzucających się dobrowol-
nie w ramiona śmierci.

Obecnie sprawa żywych tor-
ped znów wyszła na powierzch-
nię. Admiralicja japońska o-
tacza ją wielką mgłą tajemni-
cy. Mimo przedsięwziętych
środków ostrożności, i otacza-

nia tej sprawy tajemnicą, dzien-
nikarze zagraniczni, przebywa-
jący w Japonii zdołali ustalić,
że podczas ostatnich mane-
wrow floty japońskiej po raz
pierwszy wypróbowano działa-
nie „żywych torped”. Wypuszc-
czono w tym celu na pełne morze
stary statek, nie nadający się
do użytku, a ochotnikom po-
lecono ciągnąć losy.

Pierwsza torpeda, która zo-
stała wystrzelona z dwoma lu-
dzmi, znikła w oceanie, nie o-
siągając swego celu, druga wy-
buchła w połowie drogi. Dopie-
ro trzecia została dobrze wy-
celowana i statek wyleciał w
powietrze. Próby te sześciu lu-
dzi przypłaciło życiem.

Po tych pierwszych próbach
inżynierowie zaczęli gorączko-
wo pracować nad ustaleniem
dlaczego tylko jedna z tych
żywych torped dosięgnęła ce-
lu? Czy była to wina materia-
łu, czy też charaktery ochotni-
ków były niezbyt zahartowane.

Podobno inżynierowie ustali-
li już braki „żywych torped” i
obecnie pracują nad ich udo-
skonaleniem. Sześciu innych o-
choćników jest gotowych po-
nieść śmierć podczas dalszych
prób.

RADIO

WARSZAWA I (RASZYN)
PONIEDZIAŁEK, 8.XI.1937 R.

6.15 „Kiedy ranne”. 6.20 Główna-
styka. 6.40 Muzyka. 7.00 Dziennik po-
ranny. 7.15 Muzyka. 8.00 Audycja dla
szkół. 8.10 — 11.15 Przerwa. 11.15 Au-
dycja dla szkół. 11.40 Od warsztatu
do warsztatu: Wywiad z cukier-
nikiem. 11.57 Sygnał czasu. 12.03 Au-
dycja południowa. 13.00 — 15.30
Przerwa. 15.30 Wiadomości gospodar-
cze. 15.45 „Z pieśnią po kraju”. 16.15
Wesoło i sentymentalnie. Koncert.
16.50 Pogadanka akt. 17.00 Semmel-
weis — twórca antyseptyki — od-
czyt. 17.15 Recital klarnetowy. 17.50
Pogadanka sport. 18.00 Wiad. sport.
18.10 Pianistki jazzowe. 18.30 Pro-
gram na jutro. 18.35 Audycja dla
wsz. 19.00 Audycja strzelecka. 19.30
„Dyskutujemy”. 19.50 Pogadanka ak-
tualna. 20.00 Koncert rozrywkowy.
21.35 Nowości literackie. 21.55 „Ar-
cydziela muzyki symfonicznej”. 22.50
23.00 Ostatnie wiadomości.

WARSZAWA II (MOKOTÓW)

13.00 Koncert rozrywkowy. 14.00
Parę informacji. 14.05 Program na ju-
tro. 14.10 Rola Londynu w muzyce —
reportaż. 15.10 „Muzeum, w którym
warcza masy” — felieton. 15.25
Muzyka taneczna. 16.15 — 18.00
Przerwa. 18.00 Muzyka lekka. 19.00
Koncert solistów. 19.50 Życie kul-
turne stołec. 20.55 Wiadomości sport.
20.00 — 22.00 Przerwa. 22.00 Repor-
taż. 22.15 — 24.00 Muzyka lekka i
taneczna.

Sensacyjny proces prasowy

W warszawskim Sądzie Ape-
lacyjnym wyznaczono na dzień

16 bm. sensacyjny proces pra-
sowy, wytoczony przez sen.
Malinowskiego redaktorowi
„Słowa Pomorskiego”, Dolac-
kiemu, z powodu artykułu do-
tyczącego korzystania z sub-
wencji carskich.

W sprawie tej powołano w
charakterze świadków szereg
wybitnych osobistości ze świa-
ta politycznego.

Sąd I-ej instancji skazał Do-
lackiego na 6 miesięcy więzie-
nia i wskutek odwołania się o-
skarżonego sprawa będzie po-
nownie rozpoznana.

Chcę dziś jeszcze podać do stołu
galaretkę z mięsa i rosół

biore Żelatynę
mieloną
dla OETKERA

DR A. OETKER Sp. z o. o.
Warszawa, Rekowicka 23.

Nieodwana książka z przepisami
Dra A. Oetkera n. t. „Dobra gospo-
dyni piecze sama” jest do nabycia we
wszystkich sklepach kolonialnych,
kolonialniach i u nas.
Cena obniżona 30 groszy.

wszy przybył do mety. Przer-
wał wstęgę, witany hucznymi o-
klaskami, i padł zziębnięty na tru-
wę.

— Winszuję panu! — rzekł
sędzia, zdziwiony niesportowym
strojem pana Kuby. — Czy nie
zechciałby pan udzielić wywia-
du dziennikarzom? Czemu mia-
nowicie przypisać, że pan, jak
widać nie sportowiec, biegł dzi-
siaj tak szybko?

Pan Kuba dyszał ciężko.

— Jestem winien dwa złote
Monja Sznapa — rzekł. — I
on mnie goni z wielkim kijem.

Istotnie po chwili zjawił się
drugi „sportowiec w meloniu”.
Trzymanym w ręku kijem chciał
koniecznie uderzyć pana Kubę,
do czego jednak nie dopuściła
zgromadzona publiczność.

Ostatecznie pan Kuba nie o-
trzymał pierwszej nagrody,
gdyż nie był wpisany na listę za-
wodników.

Zrezygnował z pucharu dość
łatwo. Natomiast pan Moniek
promkiem głosem domagał się
drugiej nagrody, przy czym po-
wiedział na sędziego „dzia-
kałosz”, za co ukarany został
dwudniowym aresztem.

Wielkie inwestycje kolejowe

Możemy być dumni z przebudowy węzła warszawskiego

Najczęściej sły się w Polsce narzekania. Najchętniej chwylimy cośmy widzieli gdzieś indziej. I bardzo często nie widzimy tych rzeczy, których dokonują się już u nas. Bo to, co się robi w kraju, nie „wypada” chwalić, nie „wypada” przyznać się, że dokonywa się zmian...

Tymczasem w ciągu ostatnich kilku lat wiele się w Polsce na różnych odcinkach zmieniło. W szybkim tempie zmierzamy za sąsiadami, którzy nas prześcignęli. Bierzymy obecnie w pracy twórczej tempo zawrotne, prześcigając wszystkie znane rekordy amerykańskie.

Swego czasu nie chciano nam wierzyć, że z małej wioski w ciągu kilku lat zrobiliśmy nowoczesny port europejski — Gdynię. I dziś w różnych odcinkach robi się wielkie rzeczy: przebudowę się i unowocześnia Polskę.

Wczoraj w ciągu kilku godzin grupa dziennikarzy zwiadała w towarzystwie wicepremiera inż.

Kwiatkowskiego, ministrów komunikacji Ulrycha, poczt i telegrafów Kalińskiego oraz wice ministrów skarbu Morawskiego, prof. dr. Grodyńskiego i wice ministra komunikacji inż. Piaśkiego węzeł warszawski i budujący się dworzec Główny w Warszawie.

W jednej z sal na dworcu Głównym zapoznaliśmy się z materiałem ogólnym dzięki wygłoszonemu przez min. Ulrycha, wice min. Piaseckiego oraz kilku dyrektorów departamentów referatów, po czym rozpoczął się objazd całego węzła warszawskiego.

Widzieliśmy już prace dokonane, jak warszaty elektrotrakcyjne, nowe stacje kolejowe dla ruchu elektrycznego, stacje rozdzielcze, stacje postojowe (Grochów). W Piastowie oglądaliśmy budowę tunelu, wreszcie w Warszawie zwiadziliśmy powstający nowy dworzec kolejowy.

Uderzającym jest rozmach, z jakim dokonywane są prace.

Nie należy się więc dziwić dumie poszczególnych inżynierów, którzy, objaśniając nas, stwierdzali że o tym terenie przed dwoma, czy trzema laty było jeszcze szczere pole, a dziś istnieje stacja, wybudowano tyle, a tyle torów, i wiele, wiele innych rzeczy.

Inwestycje, przeprowadzone w węźle warszawskim, są bardzo poważne, jak zresztą cały oroblem komunikacyjny w tymże węźle.

Dotychczas węzeł warszawski połknął 230 milionów zł., z czego na roboty budowlane wydano około 150 mil. zł., zaś na elektryfikację i zakup taboru elektrycznego ok. 80 mil. zł.

Pierwszy okres elektryfikacji węzła zakończy się 15 grudnia. W dniu tym rozpocznie się normalny ruch pasażerski do Mińska Mazowieckiego.

CZYTAJCIE
„WESOŁE WIADOMOŚCI”

Aresztowanie zboczeńca

Przed bramą domu nr. 32 przy ul. Senatorskiej, w Warszawie, gdzie mieści się szkoła żeńska, aresztowano Eugeniusza Frejtaga (Mostowa 2), który obnażał się przed wychodzącymi dziewczętami.

Zboczeńca osadzono w areszcie.

O PRZEDŁUŻENIE MORATORIUM DLA LOKALI HANDELWYCH

Związki kupieckie wobec aktualnej obecnie sprawy znalezienia przepisów o ochronie lokatorów opracowały memoriał, który przedstawiony będzie rządowi, jak i ciałom ustawodawczym.

Organizacje kupieckie zabiegają o utrzymanie w całej rozciągłości ochrony lokatorów w stosunku do mniejszych przedsiębiorstw wykupujących patenty IV-ej kategorii handlowej.

Zabójca wywiadowcy Kędziory stanie przed Sądem Najwyższym

W Sądzie Najwyższym został wyznaczony termin rozpatrzenia kasacji obrońców 18-let. Welwela Szczerbowski, skazanego przez 2 instancje sądowe na karę śmierci za zabój-

stwo wywiadowcy policji s.p. Kędziory, popelnione w Brześciu nad Bugiem.

Proces znajdzie się w Sądzie Najwyższym w dniu 1 grudnia b.r.

Mordercy żołnierzy szkockich

rekrutują się spośród Arabów

JEROZOLIMA. Pierwsze wyniki śledztwa w sprawie zamordowania dwóch żołnierzy szkockich, stwierdziły, iż zostali oni zamordowani przez trzech Arabów, którzy ukryli się za skałą pomiędzy starym miastem a no-

wą dzielnicą żydowską w Jeruzolimie.

Psy policyjne doprowadziły po śladach zabójców aż do wsi Siloe, którą następnie otoczyło wojsko. Dalsze śledztwo w toku.

Tłeci napad rabunkowy na sąd

łupem rabusów padło 3.000 litów

W Kretyndzie na Litwie dokonano na tamtejszy sąd rejonowy napadu. Sprawcy zrabowali około 3.000 litów.

Charakterystycznym jest, że obecny napad na sąd w Kretyndzie jest już trzecim z rzędu. Podczas pierwszego napadu

sprawcy ukradli szereg aktów i podpalili gmach sądowy, drugim razem ukradli również około 3.000 litów.

Policji nie udało się dotychczas w żadnym wypadku wykryć sprawców.

Posiadacz złotego skarbu

oszukany przez fałszywego wywiadowcę

P. Wacław Kowalski był szczęśliwym posiadaczem tysiąca złotych rubli.

Pewnego dnia zapragnął wymienić swój skarb na złotówki i w tym celu udał się do Banku Polskiego. Przyszedł jednak za późno, kasy były już zamknięte.

Kiedy wychodził z gmachu, podszedł doń jakiś nieznajomy i zaproponował, że pójdzie z nim na czarną giełdę, gdzie dostanie wyższą cenę za złote monety. Kowalski zgodził się wybrać się z nieznajomym do mieszkania przy ul. Twardej 5. Tam ów osobnik kazał sobie pokazać ruble, aby sprawdzić czy nie są poślizane.

W tym momencie do mieszkania przyszedł jakiś jegomość w towarzystwie dozorczy, podał się za wywiadowcę i oświadczył:

— Aresztuję was wszystkich. Rzekłomy wywiadowca polecił Kowalskiemu udać się z nim i nieznajomym pośredni-

kiem do komisariatu. Po drodze w bramie wywiadowca oświadczył, że musi zrewidować zatrzymanych.

Przerażony Kowalski rulon złotych monet wsunął głęboko do dolnej garderoby. Ruch ten spostrzegł „wywiadowca” i zawołał: — Co to, rewolwer? — Schwycił Kowalskiego za rękę, wykręcił mu je i sięgnął do kieszeni wyrwał rulon złotych

monet. Następnie wywiadowca łaskawie zwolnił Kowalskiego, polecając mu zameldować się w komisariacie celem sporządzenia protokołu.

W komisariacie okazało się, że Kowalski padł ofiarą oszustwa. Rzekomego wywiadowcę nie udało się schwycić, ujęto natomiast pośrednika Chila Szychtę, którego sąd z braku dowodów uniewinnił.

Książę - ordynat Michał Radziwiłł

pod zarzutem dwużeństwa

Jak się zakończy miłość ordynata do pięknej p. Suchestow

Krające w Poznańskim pociągi o rzekomym ślubie księcia Michała Radziwiłła z Jeanette Suchestow nie odpowiadają prawdzie. Książę ogłosił tylko zapowiedzi w urzędzie stanu cywilnego w Przygouzie. Przebywający za granicą książę nie wie jeszcze chyba, jakie przykre konsekwencje po ciągnie za sobą ten jego krok. Okazało się bowiem, że nie ma on jeszcze prawomocnego rozvodu ze swą poprzednią żoną, a mimo to ogłosił zapowiedzi. Sprawa tą zainteresował się

prokurator Sądu Okręgowego w Ostrowie, ponieważ jest to przeciwstawnie z artykułu 197 kodeksu karnego i grozi za nie pięć lat więzienia.

Okazuje się również, że książę Michał Radziwiłł nie lubi płacić długów. O to przed 5 laty zarząd dóbr księcia Michała zamówił u Jarochońskiego, przed stawiciela światowej marki znanych szampanów „Vestlike” niewielką partię próbnych butelek wytwornego trunku, płacąc za nie gotówką.

Zaraz po tym pan Jarochow-

ski otrzymał większe zamówienie na kilka tysięcy złotych. Towar dostarczył. Należność miała być uiszczona po przybyciu 100 butelek szampana do majątku księcia.

Od tego czasu minęło 5 lat, a pan Jarochoński nie otrzymał ani grosza. Gdy nie pomogły upomnienia, wystąpił na drogę sądową i przystąpił do egzekucji. Ale i wówczas niewiele otrzymał, albowiem przy każdej licytacji stawała przyjaciółka księcia, Angielka Attkinson. Występowała z wielkimi preensjami z tytułu weksli książęcych. Przy podziale sumy Jarochoński otrzymywał tylko drobną część należności.

Obecnie Jarochoński żąda manifestacyjnej przysięgi księcia Michała. Przysięga ta ma na celu zmuszenie dłużnika pod powagą bardzo surowych skutków prawnych do ujawnienia posiadania majątku.

Jarochoński nie jest zresztą jedynym poszkodowanym przez

księcia dostawcą. Z podobnymi preensjami występuje około 100 osób.

Kim jest ukochana księcia. Przyszła księżna Michałowa Radziwiłłowa, pani Jeanette Suchestow — jej prawdziwe imię brzmi Jenta — urodziła się w Stryju jako córka Jojnego i Klary Krantzów. Ojciec był rzeźnikiem rytualnym drobiu i nie zarabiał zbyt wiele. Rodzina nie powodziło się bardzo źle i piękna Jenta od wczesnej młodości musiała pracować zarobkowo.

Przyjęła posadę w sklepie konfekcyjnym. Po pewnym czasie Jenta zrobiła karierę. Zaczęła podróżować i dotarła do Berlina, gdzie otrzymała posadę w większym przedsiębiorstwie wyrobów gumowych. Tam też poznała swego pierwszego męża, jej kuzyna bogatego przemysłowca borysławskiego. Beniamina Suchestowa. Zakochał się on w uroczej kuzynce oświadczył się jej i wkrótce Jeanette ze zwykłej ekspedientki stała się panią dyrektorką.

Po ślubie państwo Suchestowie osiedlili się w Tustanowicach pod Borysławiem. Tu przyszedł na świat ich syn Izaak. Po 8 latach pani Suchestow opuściła Tustanowice i osiedliła się w Krakowie.

Latem 1937 roku wyjechała do Monte Catini, gdzie poznała księcia Radziwiłła, który w niej się zakochał i porzucił o rękę.

R busie w granatowych mundurach

grasują w okolicy Nowego Sącza

Ludność powiatu nowosądeckiego i sąsiednich jest mocno zaniepokojona grabieżami, dokonywanymi przez rabusów przebranych w mundury policyjne.

Do domu Katarzyny Zwolińskiej w Bieczkach pod Nowym Sączem przybyło dwóch osób w mundurach policyjnych oświadczając, że mają polecenie przeprowadzenia rewizji.

Zwolińska, przypuszczając, że ma przed sobą prawdziwych policjantów, nie sprzeciwiła się temu. Potem, gdy rzekomi policjanci przetrzasnęli wszystkie szafki, znaleźli skrzynkę, w której leża-

ło 420 złotych i pieniądze schowali do kieszeni. Zwolińska wszczęła alarm, a wówczas „policjantów” zbiegli.

Drugi podobny wypadek miał miejsce w powiecie gorlickim. Do mieszkania Wojciecha Skulskiego w Polnej przybył „policjant” w asyście Ignacego Witka i przeprowadził rewizję. — Przetrząsnął całe mieszkanie. Nic jednak nie zabrał. Szukał widocznie pieniędzy, a nie znalazłszy ich, oddalił się.

Z kolei udał się on do Wojciecha Grzesiaka, u którego przeprowadził rewizję osobistą. W czasie rewizji znalazł u niego rewolwer i za wyrobień mu

pozwolenia na broń wyłudził od niego 10 zł.

Trzecią rewizję policjant zamierzał przeprowadzić u Wojciecha Witka. Dom Witka był jednak zamknięty. Zaczął się więc dobijać do drzwi. Witek nie zauważywszy munduru policyjnego, strzelił do niego i policjant rzucił się do ucieczki.

Na odgłos strzałów przybyli na miejsce prawdziwi policjanci, którzy ujęli „policjanta”. Jest nim Antoni Sępień z Łużnej. Obecnie prowadzi się dochodzenie w jaki sposób Sępień zdobył mundur policyjny i karabin.

TRAGICZNE SKUTKI JAZDY NA GAPE

Pociągłem podmiejskim nr. 833 jechał jakiś osobnik bez biletu. Na widok konduktora, gapowca pasażer wyskoczył z pociągu i uciekł. Pociąg tak niefortunnie, że upał pod koła, które uciły mu obie nogi w zęby kolan. Nieszczęśliwego w stanie bezładnym przewieziono do szpitala Przem. Pańskiego.

Nazwiska gapowca nie ustalano, gdyż nie znaleziono przy nim żadnych dokumentów.

DZIEŃ ZAPŁATY

WSTRZĄSAJĄCA POWIEŚĆ O BOHATERSTWIE,
MIŁOŚCI I POŚWIECENIU

Sablin postanowił odszukać za wszelką cenę tę niebezpieczną terrorystkę. Bał się jej tym więcej, że w najbliższych dniach miała się odbyć wielka uroczystość z udziałem cara. Aresztowano wszystkie podejrzanym osoby w mieście i okolicy. Wśród zatrzymanych kobiet znalazła się jedna podobna do Jadzi. Iwanow badał ją pierwszy. Wreszcie Sablin się rozpytał:

— Pani nazwisko?
— Anna Bąkowa.
— Gdzie pani mieszka?
— Na Gorochowej pod 16-tym.
— Długo pani tam mieszka?
— Dwanaście lat.
— Hm! — Sablin chrząknął i spojrzał w stronę Iwanowa. — Czy była pani kiedykolwiek zatrzymana?

— Tak, raz jeden. Podczas ogólnej obławy na ulicy.

— Kiedy?
— Cztery lata temu.
— Czy sąsiedzi znają panią dobrze?
— Ależ naturalnie. Jakżeż mieliby mnie nie znać, kiedy mieszkam tam już tak długo.

Sablin rozkazał sprowadzić wszystkich sąsiadów Bąkowej z ulicy Grochowej.

Wszyscy zeznali, że Bąkowa jest uczciwą, spokojną kobietą. Zgłosili się też świadkowie, którzy stwierdzili, że kobieta ta nie była w podróży blisko pięć lat. W tym czasie, o którym wspomina Iwanow, znajdowała się w domu.

Iwanow przekonał się, że się omylił.

Bąkowa została wypuszczona na wolność. Poszukiwania „niebezpiecznej terrorystki” trwały jednak dalej.

Iwanow spędził w Moskwie cały tydzień. Przeprowadzono dalsze areszty. Znowu urządzono „przeгляд” więźniarek, tym razem nie znalazła się ani jedna podobna do Jadzi.

— Do diabła, gdzie się podziała ta kobieta — denerwował się Iwanow.

Był w bardzo przykłej sytuacji. Ośmieszył się przed własnymi kolegami.

— Nie ma innego wyjścia, jak zawiadomić Jego Najwyższy Majestat, by zrezygnował z udziału w uroczystościach. Jestem przekonany, że ta terrorystka znajduje się nadal w Moskwie i na pewno szykuje zamach.

— Jakto, jak to jest możliwe — Sablin robił wrażenie człowieka, który pod wrażeniem ostatnich słów Iwanowa jakby zastygł z przerażenia. — Uczynić coś takiego, to znaczy przyznać się do bezradności wobec terrorystów; skazać siebie na zagładę. Nie, ja tego Aleksieju Wasiljewiczowi nie zrobię!

Nie było rady. Iwanow nie miał po co dłużej pozostać w Moskwie. Wyjechał więc w powrotną drogę, w kierunku Samary na poszukiwanie swojej córki.

Nie mógł się jednak opanować. Nie wybaczył Jadzi tej kompromitacji w Moskwie! Musi ją odnaleźć i ukarać podwójnie. To będzie jego pierwsze zadanie po powrocie do Warszawy.

„Jak długo nie będę miał w ręku tej przeklętej Laszki, nie zaznam spokoju”.

Wydarzenie na stacji kolejowej

Droga etapem należała do jednej z najuczciwszych i najstraszniejszych rzeczy.

A skazani byli na to bardzo często ludzie niewinni, którzy żadnej zbrodni w życiu nie popełnili.

Wygłodzeni, niewyspani, złamani przebywali w brudnych, cuchnących celach więziennych.

Policja musiała odstawić Tanię, która uchodziła tu za żonę Tadeusza Orlińskiego do Warszawy. Miała polecenie dowiedzieć się, czy ta kobieta nie jest zamieszana w „Kramole”. I tak jechała Tania etapem z Samary w kierunku Pensy.

W pociągu jechali pijani żołnierze, wieśniacy okoliczni, którzy nie kępując się rozbierali brudne cuchnące onucze z nóg. Wieśniaczki z koszami pełnymi gdańczących kur i jaj, blade robotnice z rachitycznymi dziećmi na rękach. Tatarzy z dzbankami kumysu (mleko koniskie) i niewyspane o ropiejących oczach prostytutki.

Powietrze w wagonie było przesycone dymem taniej machorki, zapachem rozkładającego się mleka i potu z nóg chłopów.

Tania siedziała na ławce obok okna. Obok niej usadowił się wygodnie żandarm, który nie spuszczał jej z oka. Miał kilka tygodni temu wpadunek, więźniemu mu czmychnął z pod nosa. Nie chciał na to pozwolić po raz drugi.

Tania siedziała z opuszczoną głową i drzemała. Krzyk pijanego żołnierza obudził ją ze snu. Skoczyła na równe nogi i zaczęła się oglądać wokoło.

Po chwili usiadła z powrotem. A żołnierz wydzierał się dalej bez przerwy.

Pragnął zabić wszystkich Japończyków. Prosił o dostarczenie tysiąca odrazu. Musi ich wyrząść.

— Jej Bohu — krzyczał z całych sił — Tysiąc odrazu bracie, napewno dam sobie radę — zwracał się do jednego z siedzących obok chłopów — prze-

konasz się bracie.. ech!.. a nie ma jak na wojnie.. Jej Bohu!..

— A jak tam było w Porcie Artur, pobiłeś ich również — pytał się jeden z obecnych mężczyzn z zarostem na twarzy i zwieszającym się połamanym okularach na nosie.

— W Porcie Artur — żołnierz rozszerzył szeroko oczy, — po jakiego diabła portartur?... Macie portartur mówiłem ja do Japończyków!.. Komu jest potrzebny.. Ale mordowałem... ach!..

Tania nie przyzwyczajona do takiego powietrza, dusiła się. Prosiła żandarma, by otworzył okno, ten się jednak na to nie zgodził.

— Jak długo potrwa ta podróż do Warszawy?

— pytała się Tania żandarma.

— Jak Bóg zrządzi!.. Dwa tygodnie... może więcej.

— A normalnie, jak długo się jedzie?

— Trzy, cztery dni.. Pani nie opłaciła za bilet kolejowy...

Nie może pani mieć takich wygód, jakie mają ci którzy płacą...

Ta podróż wydała się Tani bez kresu. Zmęczona wałęsaniem się po różnych brudnych więzieniach, jazda w ciągłym towarzystwie pijanych żołnierzy, dowiekiących się dość wulgarnie na jej temat, myśl o powrocie do Warszawy, napędzała Tanię rozpacz. Była bliska samobójstwa.

Jak bardzo cierpiała jak się poświęcała, dopóki się nie dostała do ukochanego Tadeusza! Była tak blisko swego celu i jedno uderzenie zniweczyło wszystkie jej plany!

— Kochany mój Sokole! Czy zobaczę cię jeszcze w życiu? — jęczała Tani serce.

A co ją teraz oczekuje? Powrót do Warszawy od razu wyjaśni policji wszystko. Dowie się kim jest, odda ją w ręce zniecierpliwionego ojca, który na pewno zamknie pod kluczem.

Nie, do tego życia więcej nie powróci. Lepiej znaleźć pocieszenie w objęciach śmierci...

Nie jest to plan łatwy do wykonania. Żandarm pilnuje ją bez ustanku. W więzieniach nie przebywa nigdy sama. Zawsze wrzucają ją do ogólnej celi razem z prostytutkami..

Boże! Jak długo będzie się musiała męczyć w tym piekle?!

Pociąg zwalnia. Jedzie już teraz bardzo powoli. Ukazują się szyny kolejowe. Wreszcie staje. Tania słyszy głos konduktora:

— Pensal

— Wsiadamy? — pyta się Tania żandarma.

Nie, jedziemy dalej, aż do Tuły. Tam będzie zmiana warty.

— Dzięki Bogu — ... odetchnęła lżej.

Przy wyjściu tłoczyli się ludzie. Popychając jeden drugiego spieszyli się na peron.

Zniecierpliwiona dłuższym siedzeniem na jednym miejscu Tania wstała i zaczęła wyglądać przez okno.

Nagle odskoczyła od okna i blada jak trup padła z powrotem na ławkę.

(Dalszy ciąg jutro)

PIOTR CHABERA

Wspomnienia szwoleżera

(Okres walk o Niepodległość 1913 - 1920 r.)

Boje o Warszawę

Kolega, śpiący obok mnie, również przewraca się niespokojnie z boku na bok i mruczy coś pod nosem.

— Nie śpisz? — zapytuje go

— Nie! Nie mogę! Coś usnąć nie daje, psiakrew!

— Myślisz o czymś i to ci spać nie daje.

— Hm! Myślę co tam u nas w domu słychać? Jestem z Płockiego. Tam podobno już od tygodnia są bolszewicy! — odparł z niepokojem w głosie.

— Może nic złego twoim rodzicom się nie stanie. Sądję, że spokojnej ludności nieprzyjacieli dokuczać nie będzie.

— Kto wie?! Może tam już wszystko popalone i poniszczone?

— Jeżeli tam była bitwa, to wszystko jest możliwe.

— Właśnie o to chodzi. Kiedy się nareszcie do domu dostanę — zasepił się i po chwili dodał:

— Ale skądże znowu! Czy ta wojna w ogóle skończy się kiedykolwiek? — rzekł ze zdenerwowaniem w głosie.

— Trudno! Nic nie poradzimy. To nie w naszej mocy. Musimy czekać, donóci się nie zmieni — odparłem z rezygnacją.

Znow zamilkliśmy, oddając się rozmyślaniom, aż w końcu przyszedł sen.

Nazajutrz od rana zapanował ruch. Szwadrony ochotniczego 201 pułku szwoleżerów przygotowywały się do wymarszu, wraz z nami na front.

Nasi młodszy koledzy aczkolwiek przeważnie starsi wiekiem, gotowali się do wyjazdu. Byli to ochotnicy w przeważającej liczbie, rekrutujący się ze sfer ziemiańskich i w ogóle ludzi zamożnych, którzy zgłosili się do pułku ze swymi końmi i własnym umundurowaniem.

Wyglądali w każdym razie okazale. Nowe, dopasowane mundury, świecące rzędami błyszczących guzików, lub niekiedy nęcące oczy amaranthem lampasów, robiły wrażenie, że ludzie ci nie idą na plac boju, a raczej na rewie wojskowa, lub bal pułkowy do Resursy Obywatelskiej.

Błysk niklowanych nożów u szabel, połyskująca czerń zgrabnych butów z cholewami i w ogóle całe sylwetki jakby wyjęte z żurnala, stanowiły wielki kontrast z nami, ubranymi w szaro-zielone bolszewickie dreluchy.

Spoglądali na nas z zacieka-

wieniem, wypytując o szczegóły walk na froncie. Podziwiali nasze ogorzone twarze i bojowy wygląd, jednak trzymali się zdaleka, jakgdyby w obawie, aby przy zetknięciu z nami nie zabrudzić swych nieskazitelnie czystych i odprasowanych frenczy.

To też nasi żołnierze na widok lalkowatych szwoleżerów kiwają z politowaniem głowami, mówiąc między sobą:

— Szkoda, brachu, tych mundurów, bo co z nich będzie jak wyjadą w nich na front?

— Zielone rekruckie uszy nie mają pojęcia o tem, czem pachnie wojna! — odzywa się kapral Sławiński.

— Obdarte bolszewiki, jak ich zobaczą, to dla samych mundurów będą ich fasaować! — do daje szwoleżer Iwan.

— Na wojnie bracie, ładny mundur to frajer, ale za to odwaga i zdrowa piacha to grunt!

— wtrącił się szwoleżer Torbic, potrząsając olbrzymią pięścią na dowód swych słów.

— Poczekać trochę, tylko powąchają prochu i pobędą jakiś czas na froncie, to się nauczą wszystkiego! — odzywa się któryś pobłażliwie.

— Diabła tam! To ci takie wychuchane, wypieszczane paniczki, że za parę dni pojadą do szpitala. Byle co takim u szkodzi i kataru sie nabawi! — wtrącił ironicznie innym Wtem nadeszedł dowódca, przerywając nam rozmowę, rzekł wesoło:

— No, chłopcy, jesteśmy nareszcie w Warszawie!

— No, chłopcy, jesteśmy nareszcie w Warszawie!

— No, chłopcy, jesteśmy nareszcie w Warszawie!

— Tak jest, panie poruczniku! Tylko to najgorsze, że na ulicę wstyd nam się pokazać w tych drelach!

— A co jużbyście chcieli wystroić się i może na randkę walić, co? — zapytał, śmiejąc się por. Olszewski.

— Dlaczego by nie, panie poruczniku! Przecież po tylu miesiącach chyba się należy! — odparł tamten.

— Ja wiem, że wam się należy, ale trudno! Pójdziecie kiedy indziej. Dzisiaj nie wydalac się nigdzie, ponieważ zaraz po obiedzie wyruszamy na front!

— rzekł rozkazująco porucznik.

— Rozkaz, panie poruczniku! Ale tak niedaleko, chociaż na Czerniakowską, to chyba na chwilę wdępnąć można? — zapytał znowu.

— Na krótko możecie, ale pamiętajcie, żeby na dwunastą nikogo tu nie brakowało!

— Tak jest, panie poruczniku, będziemy! — odrzekł miły chórem.

Porucznik poszedł dalej, my zaś żywo poczelśmy czyścić buty, obciągać pasy na sobie, szykując się do wyjścia na miasto. Ciaśnie nas chętna zobaczenia Warszawy po długiej nieobecności i no spotkania się ze znajomymi.

Wymknęliśmy się w kilku, zbiegając się każdy w inną stronę.

Ruszałem Myśliwiecką w stronę Rozbratu i na Szarą. Mam na Szarej znajomych kolegów szkolnych, którzy prawdopodobnie jeszcze przebywają tam,

gdz chodzą do gimnazjum.

Po drodze spotykam młodych żołnierzy w mundurach, to znow mężczyzn z białymi amirantowymi kokardkami na kłapach ubrań. Dowód to, że należą do armii ochotniczych.

Wtem ujrzałem oddział maszerujący ze śpiewem. Przodem idzie podoficer w mundurze, a za nim cała kompania cywilów.

Maszerują raźnie, wybijają ochotko takt nogami. Wszyscy ochotnicy w cywilnych ubraniach, niektórzy w czarnych garniturach z melonikami na głowie, w krawatach z gwiazdami do góry, młodzi i wachale, ludzie z różnych zawodów, robotnicy, handlowcy, urzędnicy niżsi i wyżsi, twarze proste i inteligentne, biedacy i zamożni maszerują wszyscy w jednym szeregu bez różnicy wykształcenia i zajmowanego społecznego, zbratani jednym celem.

Śpiewają w takt marszu iakąś wojskową popularną piosenkę, oczw błyszczą zapalem, a w głosie ich czuje się żołnierską nutę.

W ostatnich szeregach podają kilku korpulentnych jegomościów, potrząsając z wysiłkiem dość wdutnymi brzuskami. Mimowoli uśmiechnąłem się na ten widok, ciesząc się z ochoty i zniszczenia maszerujących.

Widzę, że społeczeństwo nie patrzy biernie na fakt bieżący, tylko gotuje się z zapałem do krwawej obrony przed wrogiem.

(Dalszy ciąg jutro)

KONRAD RYLSKI

MŚCICIEL

PRAWDZIWE DZIEJE SŁAWNEGO ZBOJNIKA
DOBROCZYŃCY BIEDNYCH I POKRZYWDZONYCH

Było to w czasach przedwojennych. Bogaty kupiec warszawski, Antoni Olgiński, nabył szyb naftowy na Kaukazie i przeniósł się tu z całą rodziną. Tu spotkało go wielkie nieszczęście: porwano jego ukochaną jedynaczkę, Martę. Wszelkie poszukiwania nie dały żadnego rezultatu, dopiero po miesiącu Olgiński otrzymał list od nieznanego mu Selim - Chana, żądającego okupu za Martę. Gdy Olgiński żądany okup złożył, córka wróciła do domu. Niedługo jednak mógł się nią cieszyć Olgiński. Marta była wciąż smutna, zadumana, i po paru dniach pibytu w domu uciekła nagle od rodziców, posyłając im dopiero po pewnym czasie list, wyjaśniający przyczynę tej ucieczki.

Marta opuściła dom rodziców i poszła w góry, aby odszukać Selim - Chana i dzielić — przy jego boku — jego smutki i radości.

Olgiński postanowił więc sam odszukać córkę. Przebrany za Czeceńca, udając głuchoniemego, gdyż nie znał mowy czeceńskiej, powędrował w góry dla odnalezienia ukochanej jedynaczki.

Selim-Chan w młodości był tylko ubogim pastuchem, Selimem. Jeszcze jako młody prawie chłopiec przebił kindziałem oficera, gdy ten rzucił się na piękną żonę Selima, Dżehitę, by ją wziąć przemocą.

Po tym jego czynie żołnierze spłądowali chatę Selima, zamienivszy ją w kupę gruzów.

Selim został skazany na dwadzieścia lat katorgi. Już na Sybirze, dokąd został zesłany, dowiedział się przypadkowo o losach swojej nieszczęśliwej żony.

Komendant policji trzymał ją przemocą u siebie w domu przez pewien czas, a potem wypędził. Znalaziono ją później utopioną w stawie.

Selim pałał pragnieniem pomśzczenia krzywd Dżehidy i knuł plany ucieczki. Udało mu się wreszcie w ogromnie pomysłowy sposób — (jako „nieboszczyk” został wywieziony w trumnie) — uciec z katorgi.

Selim przybył po długiej, uciążliwej wędrówce o głódzie i chłódzie do miasta Grozny, by nasycić wreszcie swoje pragnienie zemsty za nieładzkie wprost męki Dżehity.

Na naradzie postanowiono oddać sprawę pościgu za Selim-Chanem w ręce wojska. Bataliony żołnierzy ruszyły w góry. Płądowano i szukano wszędzie, ale nigdzie nie znaleziono ani śladu po Selim-Chanie.

Sądono już, że został gdzieś zamordowany w górach, gdy nagle policja otrzymała wiadomość, że Selim-Chan obrabował w biały dzień kasę kolejową w Groznych.

W pogoni za Selim-Chanem wysłano parę „sotni” kozackich.

Tymczasem Selim Chan wraz z Martą, która mu wszędzie towarzyszyła, ukrył się w Groznych w mieszkaniu jakiejś stajej Czeceńki.

Tam obciął sobie bródkę, przebrał się w szynel i czapkę żołnierską, i wyszedł spokojnie na ulicę miasta.

Na wszystkich murach rozlepione były plakaty, obiecujące nagrodę 10 tysięcy rubli za schwytanie Selim-Chana.

Selim - Chan, nie poznany przez nikogo w swoim przebraniu żołnierskim przystawał przed plakatami, przysłuchując się rozmowom czytających ogłoszenie ludzi.

Po tym poczuł głód i poszedł do szynku, żeby coś zjeść.

Właścicielka szynku na krańcu miasta wciąż była jeszcze pod wrażeniem napadu bandyckiego na dworcu, którego była świadkiem. Teraz, siedząc za bufetem, zadrała nagle: „Ha, to to? Selim - Chan u mnie w szynku?”

Drzwi szynku otworzyły się i wszedł młody Czeceńiec z krótko strzyżoną bródką. Twarz jego była śniada, opalona od słońca, a spojrzenie ostre, przenikliwe.

Nowy gość siadał spokojnie przy stoliku naprzeciw bufetu i każe sobie podać butelkę wina i twardego, dobrze wysuszonego sera.

Właścicielka szynku oglądała bacznie gościa, badała jego rysy.

„Tak — myśli — to ten sam, podobny jak dwie krople wody. To on, on właśnie, Selim - Chan!”

Serce jej wali jak młotem. Krew nabiega jej do twarzy. Boże, co za straszny gość! Selim-Chan, osławiony Selim-Chan we własnej osobie u niej w szynku!

Szynkarka jest przerażona i niepomiernie zdumiona: „Co to za śmiały, nieustraszony człowiek, ten Selim-Chan! Nic sobie nie robi z tego, że policja i żołnierze poszukują go wszędzie i siedzi sobie tutaj spokojnie jakby nigdy nic! Gdzie obawa, ostrożność — ani mu to widać w głowie!”

Tak myśli szynkarka i przypomina sobie jedno-cześnie krzyczące plakaty uliczne. Los zesłał go tu do niej, do jej szynku! Może przecież teraz zarobić masę pieniędzy. Nic, tylko pójść na policję i zamelduje: tak i tak. Może oddać w ich ręce Selim-Chana, siedzi u niej przy stoliku... No i zażąda wyznaczonych nagrody.

Szynkarka — Gruzinka nazwiskiem Czaparidze, przyzywa kelnerkę i mówi cicho:

— Czy wiesz, kto tam siedzi?

— Kto? — pyta dosyć głośno kelnerka.

— Sz-sza, ciszej: to jest Selim-Chan! — szeptem pani Czaparidze.

— Selim-Chan?

Kelnerka błędnie, chwytając się i chwytając obu rękoma za głowę.

— Co teraz będzie

— Dobrze będzie. Uważaj-no na niego. A ja pójde na policję zameldować, że jest tutaj. Ale pamiętaj, uważaj na niego jak się należy!

— Nie rozumiem wcale, proszę pani! Co pani ode mnie żąda? — szeptem przerażona kelnerka. — Ja mam pilnować tego zbrojny! Drzę przecież całą ze strachu!

— Czego się boisz, głupia? Popatrz, jak siedzi

sobie spokojnie i zajada zupę, którą mu podają. Na pewno nie myśli teraz o żadnym napadzie, przyszedł tylko zjeść, — uspakaja kelnerkę pani Czaparidze. Chcę tylko, żebyś go zatrzymała tu w jakiś sposób, dopóki nie zdążę zameldować policji.

— Jak ja go zatrzymam? Co też pani mówi, proszę pani? On za byle co może mnie przecież zastrzelić na miejscu!

— Nie powinnaś wcale pokazać po sobie, że wiesz, kim jest. O, możesz tak zrobić: gdy zechce już płacić, poprosisz, żeby zaczekał chwileczkę, aż wróci właścicielka, bo nie masz prawa sama brać pieniędzy od gości. Tak, tak będzie najlepiej... Rozumiesz? Ja zaraz wracam.

— Strasznie się boję, proszę pani... Ja sama pójde zameldować policji — oświadczyła kelnerka.

Ale pani Czaparidze nie chce nawet słyszeć o tym. Ona pójdzie na policję, a kelnerka musi pilnować Selim-Chana! Dosyć tego dobrego!

I pani Czaparidze narzuca na siebie palto, spogląda jeszcze raz uważnie na gościa z czarną bródką, opalonej, ciemnej twarzy, i coraz bardziej się upewnia, że to Selim-Chan. Po tym wychodzi szybko-kim krokiem i żeby jak najprędzej być u komendanta policji, wsiada w dorożkę i woła do dorożkarza.

— Ręce do góry! Nie ruszać się z miejsca!

— Niech pan jedzie prędzej! Jak najprędzej. Co koń wyskoczy!

Kelnerka pozostała w pustym prawie szynku. Siedzi tam gość z czarną bródką, a trochę dalej — jakiś stary Gruzin z fajką popija wino, biorąc co po wien czas parę łyków ze szklanki.

Kelnerka stoi sama za bufetem i czuje, że drży na całym ciele. Ręce i nogi jej się trzęsą.

Spogląda z boku na Czeceńca z czarną bródką: „to jest on, — myśli — ten osławiony rozbójnik, przed którym drży cały Kaukaz!”

Opanowuje ją strach zmieszany z ciekawością. Nie zdejmując oka z tego człowieka. Patrzy niby w gazetę — żeby tamten nie zauważył, że go obserwuje — a raz po raz rzuca na niego wzrokiem.

— Czureki i szaszłyku! (chleba i pieczeni baraniej) — woła nagle mąż z czarną bródką.

Kelnerka podaje mu chleb i mięso. Ręce jej mocno drżą. Wydaje jej się, że lada chwila serce jej wyskoczy z piersi ze strachu.

— Dlaczego drżą pani tak ręce? — pyta gość z uśmiechem, pokazując rząd użych zębów.

— Nie... nic... — odpowiada kelnerka i odchodzi od stolika.

Wraca na swoje miejsce za bufetem. Czuje, że

serce jej wali jak młotem. Boże! Co też zrobiła pani Czaparidze! Zostawiła ją samą z tym niebezpiecznym człowiekiem! Kelnerka ze wzburzenia nie wie co się z nią dzieje.

Nagle otwierają się drzwi szynku i wchodzi jakiś żołnierz. Czapkę ma zsuniętą na oczy, a szynel wlece się za nim tak, komicznie, że i kelnerka, i gość z czarną bródką i nawet stary Gruzin, zajęty swoją fajką — wszyscy uśmiechają się, ubawieni.

— Flaszke wina i coś do zjedzenia — zwraca się żołnierz do kelnerki.

— Zaraz panu podam.

— Czy nie ma tu jeszcze jednego pokoju? — pyta żołnierz i rozgląda się wokoło, odsunawszy trochę czapkę z nad oczu.

— Jest, ale bardzo ciemny — odpowiada kelnerka. — Niech pan lepiej tutaj zje.

— Nie, nie, niech mi pani poda jedzenie do ciemnego pokoju...

Żołnierz rzuca spojrzenie na gościa z czarną bródką i uśmiecha się przy tym ledwo dostrzegalnie. Na świetle są ludzie podobni do siebie jak dwie krople wody — myśli żołnierz.

Po tym przechodzi do bocznego, ciemnego pokoiku, kelnerka przynosi mu jedzenie. Żołnierz zabiera się do uczty i wciąga z takim apetytem, jakby już od paru dni nic w ustach nie miał.

Gość z czarną bródką odzywa się do kelnerki:

— Widziała pani, jak są ubrani nasi żołnierze? Wygląda przecież, ten nasz rodak jak cyrkowiec, Cha-cha-cha!

Kelnerka nie odpowiada. Dławi ją w gardle, gdy patrzy na tego człowieka. To przecież Selim-Chan!

Sama tylko siebie podziwia, że nie traci przytomności z przerażenia. Słyszała, że wiele osób mdleje na sam dźwięk jego imienia. A tu siedzi przed nią ten bandyta we własnej osobie i jeszcze chce z nią rozmawiać! Kelnerka ma wrażenie, że jest prawdziwą bohaterką, skoro potrafi się opanować i stoi tu spokojnie w szynku.

Nagle z ulicy dochodzi jakiś tumult. Twarz kelnerki pokrywa się bladocią. Wbiega do ciemnego pokoiku, w którym siedzi ten śmieszny żołnierz, i oddycha ciężko. Ona już rozumie, co znaczy ten hałas — to policja pewnie przybywa, żeby schwycić Selim - Chana.

— Ach, ach... — z trudnością łapie oddech kelnerka. — Co teraz będzie? Boże mój! Będą strzelać!

— Co się stało? Kto będzie strzelać? — pyta żołnierz i porывa się gwałtownie z miejsca, wsadzając ręce w kieszenie.

Kelnerka wtajemnicza go przestraszonym szeptem:

— O, tamten... widzi pan?... Ten z czarną bródką... wie pan, kto to jest? Selim-Chan!

— Selim-Chan? Z pewnością?

Naprawdę Selim - Chan?... — pyta żołnierz.

— Tak, tak — dyszy kelnerka — moja gospodyni poszła po policję. Już słyszę hałas na ulicy... To na pewno policja otacza szynk... Niech pan posucha... jaki gwar...

— Czy nie ma tylnego wyjścia?... Jakich bocznych drzwi? — pyta żołnierz ostrym głosem.

— Jest ale Selim-Chan nie trafi do tego wyjścia... To są tamte drzwi, przy których stoi worek z mąką... On już nie zdąży uciec... Posłuchaj pan, posłuchaj drzwi się otwierają... — to policja!... — dyszała przerażona kelnerka, załamując ręce i odsuwając się w kąt...

— Boję się strasznie strzelaniny która pewnie wybuchnie przy chwytaniu Selim - Chana... — odezwał się żołnierz. — Trzeba się ukryć, jeszcze mnie kula trafi...

Jednym skokiem żołnierz znalazł się przy tylnym wyjściu, zasłoniętym worem mąki. Odepchnął na bok wór i rozwarł gwałtownie drzwi, prowadzące na ciemny korytarz.

— Puście i mnie! — pobiegła za żołnierzem przerażona kelnerka, i znikła razem z nim w ciemnym korytarzu, który prowadził na puste podwórze obrosłe zielskiem.

Drzwi szynku rozwarły się z trzaskiem i do wnętrza wbiegła trzydziestka Kozaków i żołnierzy z wyciągniętymi rowolwerami i karabinami. Z błyskawiczną szybkością otoczyli śmiertelnie przerażonego Czeceńca z czarną bródką, prawie wszyscy jednocześnie wykrzyknęli:

— Ręce do góry! Nie ruszać się z miejsca!

Czeceńiec z czarną bródką podniósł ręce w górę i stanął bez ruchu, ze zdumioną i przerażoną twarzą.

— Związać go! — krzyknął oficer, który prowadził grupę policjantów i żołnierzy.

(Dalszy ciąg jutro)

**KUPIĆ, SPRZEDAĆ,
ODNAJAĆ — tylko
przez ogłoszenie
w naszym piśmie**

Strzały w Domu Akademickim

po kilku latach znalazły epilog w sądzie

W Sądzie Okręgowym w Warszawie został zakończony sensacyjny proces, będący dalekim echem dramatu miłosnego, jaki przed kilku laty rozegrał się w Domu Akademickim (przy ul. Grójeckiej).

W roku 1931 zamieszkiwał tam ówczesny student Politechniki, Dobrzyński. Często gościem akademika była panna Angelusówna. Między młodzieńcami nawiązała się przyjaźń, która wnet przeobraziła się w wielką miłość.

Idyllę miłosną w akademickim pokoiku zakłóciła jednak wszechmożna plotka. Głosiła ona w murach Domu Akademickiego, że panna A. odwiedza również pokoje innych studentów, że w niektórych pozostaje na noc itp....

Więści te dotarły do uszu stud. Dobrzyńskiego, wzbudzając w nim gniew i zazdrość. Gdy przyjaciółka ponownie zawiązała do jego pokoju, student oświadczył kategorycznie, że zrywa z nią wszelkie stosunki, gdyż nie chce współżyć z kobietą prowadzącą się lekkomyślnie.

Rozstanie kochanków miało przebieg bardzo burzliwy. W pewnej chwili panna A. rozżalona słowami i podejrzeniami studenta, chwyciła leżący na stole rewolwer i strzeliła do Dobrzyńskiego. Rany nie były groźne i pacjent rychło powrócił do zdrowia.

Przeciwko Angelusównie wytoczono sprawę o usiłowanie zabójstwa stud. Dobrzyńskiego. Ze względu na okoliczności łagodzące, władze sądowe pozostawiły niedosłą zabójczynię na wolności.

Odtąd wszelki ślad po Angelusównie zaginął. Proces nie mógł się odbyć, gdyż w żaden sposób nie można było odszukać oskarżonej.

Wreszcie po kilku latach b. przyjaciółka b. studenta stawiała się dobrowolnie do dyspozycji sądu. Złożyła ona rewelacyjne zeznania, że jest obecnie małżonką zamożnego ziemianina, z którym żyje zgodnie na wsi. Chce zairć wszelkie ślady po swej burzliwej przeszłości i zażądać meda prosi o rozpatrzenie tej sprawy.

Dawny student jest już obecnie inżynierem. Spokoił się te-

raz ze swą b. przyjaciółką na sali sądowej.

O czym tam mówiono, nie powiemy czytelnikom, albowiem rozprawa ze względu na dobro zainteresowanych osób, toczyła się przy drzwiach zamkniętych.

Wykrycie sprawców zamachu na pochód młodzieży P.P.S. i na lokal Burdu

Warszawskie władze śledcze, po długo prowadzonym dochodzeniu, wpadły na trop sprawców rzuconia petardy na pochód Młodzieży PPS, w dniu 26 września r.b. przy zbiegu Nowego Światu i Alei Jerozolimskiej, oraz sprawców napadu na lokal „Bundu” przy ul. Długiej 26, jaki miał miejsce tegoż dnia wieczorem.

Od petardy, rzuconej na pochód zostało rannych około 20 osób, a w czasie strzelaniny pod lokalem „Bundu”, zraniono poważnie 3 osoby.

KOLEJARZE PROSZĄ O DORAŻNY JEDNORAZOWY ZASIŁEK

Na licznych zgromadzeniach pracowników kolejowych, zwołowanych przez Zjednoczenie Kolejowców Polskich, uchwalane są jednogłośnie postulaty wypłacenia jednorazowego zasiłku niższej i średnio uposażonym pracownikom w wysokości 100 proc. pensji miesięcznej dla obciążonych rodzinami, 75 proc. dla żonaty i 50 proc. dla samotnych.

Zadaniem tych zasiłków ma być umożliwienie pracownikom przebycia okresu zimowego, który przynosi zawsze znaczne spotęgowanie potrzeb (zakup ciepłej odzieży, zapasów żywności, wydatki związane z początkiem roku szkolnego itp.).

Uchwały podkreślają, że postulat ten w niczym nie narusza żądania rewizji podatku specjalnego. Zasiłek doraźny ma sкомпensować bodajby częściowo straty spowodowane opóźnieniem w ub. miesiącach, pomimo w likwidacji części starych długów, względnie zlagodzenie potrzeb za ciągania nowych.

WIEZNIOWIE Z WARSZAWSKICH ZAKŁADÓW KARNYCH PRACUJĄ NA ROLI

Dla więźniów z warszawskich zakładów karnych zorganizowano 2 ośrodki pracy na roli. Do nastania pierwszych mrozów więźniowie zatrudniani będą przy robotach rolniczych w pobliżu Ciepłoty i na folwarku pod Sochaczewem.

Sąd wykazał dużo wyrozumiałości dla bohaterki minionej tragedii, która obecnie nosi już nawet inne nazwisko, i skazał ją na 2 lata więzienia, zmniejszając tę karę z mocy amnestii do 1 roku i wykonanie kary zawiesił.

Ogółem policja aresztowała i osadziła w więzieniu 11 osób, których nazwiska, ze względu na dobro śledztwa, trzymane są na razie w tajemnicy.

Odciał zamordowanemu głowę i wrzucił ją do bańki

W Sądzie Okręgowym w Toruniu toczył się proces przeciwko 32-letniemu Stanisławowi Brylowskiemu, robotnikowi rolnemu, który w nocy z dnia 14 na 15 sierpnia r. b. we wsi Książki pow. wąbrzeskiego dokonał strasznej zbrodni na osobie Roberta Szellera, mieszkańca tamtejszej wioski.

Brylowski, wywabiwszy Szellera z domu, zamordował go kilkoma uderzeniami żelaznej pałki w głowę, a następnie odciał mu głowę i wrzucił do pobliskiego bańki.

Brylowski przyznał się do winy. Przewód sądowy wykazał, że Brylowski dokonał zbrodni w celach rabunkowych.

Po przemówieniu prokurato-

Ks. Windsoru zrezygnował z podróży do Stanów Zjednoczonych

LONDYN. Adiutant księcia Windsoru przekazał prasie następujące wyjaśnienie, dotyczące stanowiska politycznego b. króla Anglii.

Ks. Windsoru powziął swą decyzję po dokładnym zastanowieniu się i z największym żalem. Uważa on jednak, że wskutek mylnego tłumaczenia celów i

motywów jego podróży do Stanów Zjednoczonych i wynikłych stąd nieporozumień, nie pozostała mu inna możliwość poza odłożeniem podróży.

Książę Windsoru raz jeszcze stwierdza z naciskiem, iż nie jest związany z żadnym systemem przemysłowym, ani też z jakiegokolwiek doktryną polityczną, czy rasową.

Książę Windsoru daje wyraz swej głębokiej nadziei, że po ogłoszeniu powyższego wyjaśnienia rzeczywiste i szczerze motywy jego podróży amerykańskiej będą zrozumiane we właściwy sposób.

Prasa angielska nazywa decyzję księcia rozsądną i stwierdza, że błędem jego było udanie się do Niemiec przed udaniem się do Ameryki.

Książę Windsoru pozostaną chwilowo w Paryżu, ale w przyszłym tygodniu prawdopodobnie odjadą do Austrii, gdzie spędzą zimę.

CZYTAJ CIE

„NOWEGO SPORTOWCA”

CENA 10 GR

Zabójstwo na zabawie podczas sprzeczki o tanierkę

We wsi Mienkoczin powiatu pułtuskiego, odbywała się w mieszkaniu jednego z gospodarzy zabawa taneczna. W pewnej chwili między uczestnikami zabawy wynikła sprzeczka o tanierkę.

Sprzeczka niebawem zamieniła się w żaźnię bójkę, w wy-

niku której został dwukrotnie ugodzony nożem w klatkę piersiową 22-letni Feliks Fabisiak.

Przewieziony do szpitala, Fabisiak nie odzyskawszy przytomności, zmarł.

Policja prowadzi energiczne dochodzenie, celem ustalenia sprawcy zabójstwa.

W 200 ogródkach jordanowskich wychowuje się zdrowe pokolenie

W sobotę, dnia 6 listopada rozpoczęły się w Warszawie obrady I walnego zjazdu Centralnego Towarzystwa Ogródków Jordanowskich.

W pomieszczeniach pierwszej w Polsce ogródka Jordanowskiego, założonego z woli i inicjatywy Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego zebrał się delegaci prowincjonalnych Towarzystw Ogródków Jordanowskich, członkowie centrali warszawskiej oraz zaproszeni liczni goście. Celem omówienia obecnego stanu prac i ustalenia dalszego programu na przyszłość.

Uroczystość rozpoczęła się na jednym z placików ogródka pod pamiątkowym kamieniem z płaskorzeźbą Wielkiego Marszałka. Uczestnicy zjazdu złożyli pod tym kamieniem wieńiec w imieniu dzieci korzystających z ogródków i oddali hołd pamięci Wielkiego Przyjaciela dzieci polskich jednogłówną ciszą.

O godzinie 10.20 nastąpiło

otwarcie zjazdu przez prezesa C.T.O.J. p. min. Ulrycha, po czym referat pod tytułem „Ogród Jordanowski jako wychowawca” wygłosił wiceprezesa Centrali p. generała Józefa Rayska, podnosząc korzyści jakie płyną z pracy w ogródkach zarówno dla dzieci samych, jak i dla całokształtu zagadnień społecznych i wychowawczych.

Po zwiedzeniu Ogródka Jordanowskiego im. Marszałka Piłsudskiego przy ulicy Bałacka 2, Ogródka Jordanowskiego na Woli i na placu Broni (ten ostatni znajduje się w budowie) rozpoczęło właściwe obrady w

lokalu Ogródka Jordanowskiego na Wybrzeżu Kościuszkowskim.

Dzisiejszy porządek dzienny i zjazdu wypełnią dalsze referaty o planach rozwoju ogródków jordanowskich na wsi i o ogólnym prowadzeniu ogródków.

W chwili obecnej czynnych jest na terenie całej Polski 200 ogródków Jordanowskich, z czego w Warszawie znajduje się 10. Głównie zamierzenia centrali warszawskiej pódają obecnie w tym kierunku, aby przenieść pracę w głównym mierze na wieś, która specjalnie odczuwa brak instytucji dla dzieci.

Pogrzeb inspektora floty duńskiej z udziałem polskich oficerów

Z okazji pogrzebu inspektora duńskiej floty handlowej, kapitana Larsena, odbyły się w Kopenhadze manifestacje na cześć Polski.

Zmarły kapitan Larsen, spokrewniony z królem Chrystianem IX był wielce zaprzyjaźniony z kapitanem polskiego statku motorowego „Batory”, kap. Borkowskim. Czuł się zbliżający się zgon, kapitan Larsen wyraził życzenie, aby w jego pogrzebie wziął udział kapitan Borkowski.

Drogą telegraficzną dowiedziano się, że „Batory” szedł rejs do Ameryki. Zabalsamowano więc zwłoki zmarłego inspektora, czekając na powrót „Batory”. Po 10 dniach „Batory” przybył do Kopenhagi i wówczas odbył się pogrzeb zmarłego inspektora.

W kondukcje pogrzebowym postępowała rodzina królewska, liczne grono oficerów polskich z kapitanem Borkowskim na czele, oraz niezliczone tłumy publiczności.

Śmierć pod zwalami żwiru znalazło dwóch robotników

Przy ul. Morskiej w Gdyni nastąpiła wczoraj katastrofa obsunięcia się żwirowiska, w której śmierć znalazło 2-ch robotników Józef Okrój i Leon Bychowski, zatrudnieni przy kopaniu żwiru.

Akcja straży pożarnej i polowa techniczna przy odfekowaniu zasypanych robotników trwała 5 godzin i była bardzo utrudniona ze względu na niebezpieczeństwo dalszego obsuwania się żwiru.

Japonia chce rozstrzygnąć kuratele nad pokonanymi Chincami

TOKIO. Dziennik „Kokumin”, który jest wyrazicielem zapatrywań wpływowych kół wojskowych, stwierdza w artykule wstępnym, że mocarstwa, reprezentowane w Brukseli, porzuciwszy początkowy zamiar pojęcia Japonii, skłonne są obecnie do zastosowania bezstronnego pośrednictwa.

Japonia ze swej strony gotowa jest zawrzeć układ z Chinami pod warunkiem jednak, iż będzie to przymierzem przeciwko bolszewizmowi, przy czym armia chińska zastąpiona zostanie przez przeciwnikomunistyczną żandarmerię, pozbawioną karabinów maszynowych, artylerii i lotnictwa i pozostającą pod nadzorem japońskich inspektorów.

wa jest zawrzeć układ z Chinami pod warunkiem jednak, iż będzie to przymierzem przeciwko bolszewizmowi, przy czym armia chińska zastąpiona zostanie przez przeciwnikomunistyczną żandarmerię, pozbawioną karabinów maszynowych, artylerii i lotnictwa i pozostającą pod nadzorem japońskich inspektorów.

Litwini zamykają polskie szkoły

Nowe bezprawie władz kowieńskich

Z Kowna donoszą, że litewskie Ministerstwo Oświaty nałożyło do dyrektorów trzech gimnazjów polskich pisma, w których nakazano natychmiastowe wydalenie z polskich szkół średnich wszystkich uczniów, których rodzice mają w paszportach wewnętrznych zapisaną narodowość litewską.

Zarządzenie to wydano w czasie, kiedy podania tych rodziców do ministra spraw wewnę-

trzych o poprawienie fałszywego zapisu ich narodowości do tychczas są niezadowolone.

Równocześnie Ministerstwo Oświaty cofnęło wszystkim gimnazjom polskim dotychczasowe uprawnienia, na podstawie których świadectwa tych szkół były równoznaczne ze świadectwami szkół państwowych.

To zarządzenie w praktyce równa się likwidacji tych gimnazjów. Jedną odbiera im wszel-

kie znaczenie dla uczniów.

Nadmienić należy, że zarządzenie o wydaleniu uczniów jest bezprawne, gdyż ustawa o szkołach średnich nie przewiduje sposobu ustalania narodowości uczniów, a odpowiednie zarządzenie wykonawcze nie zostało dotychczas wydane.

Obecnie zarządzenie jest najcięższym ciosem, jaki rząd litewski zadał szkolnictwu polskiemu w ostatnim dziesięcioleciu.

Kronika sportowa

Afera paryska

winna być jak najrychlej zdemaskowana

„Afera paryska” budzi coraz większe zaniepokojenie. Pierwszy pocisk idący z nas Sekwany zachwiał naszą pewnością. Dowiedzieliśmy się, że nasi gracze w stanie tak zw. „nietrzeźwym” wpadli w sidła chytrych menażerów i podpisali kontrakty na grę w paryskim „Racingu”. Drugi pocisk był słabszego kalibru: dowiedzieliśmy się, że w grę wchodził tylko Góra i Wilimowski, że gracze traktowali „całą zabawę”, jako dobry żart.

A potem dzień spokoju i wreszcie list z dyrekcji „Racingu”. Z treści listu wynika, że Wilimowski przez nikogo nie atakowany zwracał się do Paryża z prośbą o kontrakt, że podczas ostatniego pobytu w Paryżu omawiano tylko szerzej warunki umowy.

A PZPN, po zapoznaniu się z całokształtem sprawy doszedł do wniosku, że wszystko jest w należytym porządku, że gracze nie zawiniли, że należy

jedynie powiadomić F. I. F. A. (Międz. Zw. Piłki Nożnej) o wtrętnych metodach wyłapywania graczy z drużyny przyjezdnej.

Mimo to nie mamy pewności czy istotnie nasi gracze byli tylko ślepymi narzędziami w rękach zawodowych kanciarzy. Czy właśnie Wilimowski i Góra nie przyczynili się do tego, że Francuzi z taką bezczelnością proponowali im przejście do ich obozu za pięknie brzmiącą sumę kilkudziesięciu tysięcy franków?

PZPN, nie powinien tak prędko likwidować sprawę, która wywołała tyle niebezpiecznych komentarzy. Szybkość jest pożądana, ale dokładne wyjaśnienie sprawy byłoby o wiele korzystniejsze.

A w tej chwili dookoła „afery paryskiej” namnożyło się tyle plotek, że tylko całkowite wyjaśnienie może uspokoić opinię.

Kpt. zw. Józef Kałuża dobrze się zasłużył polskiemu piłkarstwu

Sezon międzynarodowych gier naszych piłkarzy, w roku bieżącym znalazł piękny końcowy akord w Paryżu, gdzie nieoficjalna reprezentacja Polski rozgromiła bitnych Włochów w stosunku 5:1.

Tegoroczne wyniki piłkarzy wskazywałyby, że poziom zespołu reprezentacyjnego uznali się wysoko, że mamy wreszcie zespół, który można bez obawy kompromitacji stawiać przeciw renomowanym drużynom z wodowym.

Bezsprzecznie jest to zasługa w pierwszym rzędzie piłkarzy, którzy młodych, którzy uderzyli się do reprezentacji raz po raz dają dowody, że awans ich był zasłużony.

Jest jednak czołowiek, który w tym wielkim sukcesie naszego piłkarstwa odegrał pierwszorzędną rolę. Mowa oczywiście o kapitanie związkowym, Józefie Kałuży.

Przypominamy sobie dokładnie, że nieomal nie było meczu reprezentacyjnego przed którym nie atakowaliby wodza piłkarzy za takie czy inne zestawienie drużyny. Byli i tacy, którzy systematycznie „bombardowali” Kałużę, starając się wykazać, że każde jego posunięcie przy zestawieniu zespołu jest błędne i niesprawiedliwe.

Kałuża ani razu nie dał się „wybić z uderzenia” i prowadząc planową akcję odnowienia drużyny reprezentacyjnej doprowadził do tego,

Chińczycy biją Japończyków

Z Tokio donoszą, że mimo toczącej się walki w Chinach Północnych rozegrany został na granicy Mandżurii mecz piłkarski pomiędzy kolegami chińskimi i japońskimi. Chińczycy odnieśli zwycięstwo w stosunku 2:1.

Skład Warszawy na mecz z Łodzią

Skład reprezentacji Warszawy na międzyklubowy mecz piłkarski z Łodzią, który odbędzie się w dn. 11 listopada w Łodzi, przedstawia się następująco:

Jachimek (Warszawianka), Martyna (Wł. Szczepaniak (Polonia), Przędzicz (Legia), Cebulak (Wł.), Odrodź (Kiełbiński (Polonia), Mazur (Kiełbiński (Polonia), Smoczek (Kiełbiński (Polonia), Piry (Wł.) Rezerwa: Keller (Pł.), Szczyński (Wł.), Wesółski (Orkan).

że dziś słusznie dumni być możemy z posiadania 11-ki o poziomie bardzo wysokim.

Celowe posunięcie Kałuży, starając się bez wstrząsów zmieniać poszczególne linie w drużynie spowodowało, że na kolejnych meczach się nie liczyli gracze, a jednocześnie odbywało się silne cementowanie raz zestawionej pozycji. I oto w ten sposób zbudowana została linia ataku, w ten sposób otrzymaliśmy silną pomoc.

To jest właśnie zasługa Kałuży, tym większą, że rodziła się ona w piekle walk na boisku i w okresie największych ataków jego zaciekłych przeciwników.

Nie chcemy śpiewać hymnów ku czci Kałuży. Spokojna jednak obserwacja i obiektywizm zmuszają do wyrażenia opinii, że „mały kapitan” dobrze się zasłużył polskiemu piłkarstwu.

Chcąc ustalić, czy najlepsza tenisistka Polski i wicemistrzyni Wimbledonu, Jadwiga Jędrzejowska porzuca naprawdę szereg sportu amatorskiego — jak to twierdzą uparczywie agencje zagraniczne — czy też nie, referat sportowy polskiego radia zorganizował ciekawą audycję z udziałem Jędrzejowskiej i członków P. Z. L. T. radcy Olchowicza i dyr. Zielińskiego.

Wywiady przeprowadził red. Włodarkiewicz, który przede wszystkim prosił naszą mistrzynię o wyjaśnienie poglądów co do rzekomo zawartej umowy z Helen Wills Moody o rozegranie szeregu pokazowych spotkań. Odpowiedź Jędrzejowskiej brzmiała dosłownie następująco:

„Jeszcze podczas pobytu w Ameryce słyszałam wielokrotnie, że tamtejsi zawodnicy noszą się z zamiarem uzupełnienia swych drużyn przez wciągnięcie do nich kobiet. Słyszałam nazwisko Wills Moody, jako tej, która pierwsza miała zamiar przyjąć propozycję. Ktoś wymieniał podobno i moje nazwisko.

Obecnie dowiedziałam się z amerykańskich o przejściu Wills

PRZESŁUCHANIE BOHATERÓW „AFERY PARYSKIEJ”

W Krakowie bawił w sobotę delegat PZPN, wiceprezes inż. Przeworski, który przeprowadził konferencję z p. Delektą, członkiem kierownictwa polskiej ekspedycji piłkarskiej do Francji na temat kaperowania naszych pikarzy przez menażerów francuskich.

Po konferencji z p. Delektą delegat PZPN-u opuścił Kraków, udając się na Śląsk, gdzie przesłucha „bohaterów afery”.

Rotholc, Czortek, Polus, Woźniakiewicz, Kolczyński, Chmielewski, Szymura i Piłat powinni iechać do Oslo na mecz międzypaństwowy z Norwegią

W związku z rozpoczynającym się obozem pięściarskim w Poznaniu przed meczem z Norwegią w Oslo, rozwinęła się żywa dyskusja na temat zestawienia ósemki reprezentacyjnej. W wadze ciężkiej, półciężkiej i średniej wystawia się zawodników „na pewniaka”, gdyż sprawa ta jest bez dyskusji.

I tak wiadomo że w tej chwili Piłat nie ma zastępcy, że Szymura jest najlepszym „półciężkim” i że mistrz Europy, Chmielewski nie ma groźnych rywali.

Już w półśredniej sprawa trochę się komplikuje, ale gdy pada nazwisko utalentowanego Kolczyńskiego, nawet najzgorzalsi zwolennicy... Sipińskiego usuwają się w cień.

W lekkiej „Moryc” Woźniakiewicz nie potrzebuje chyba staczać bojów o prawo awansu do drużyny reprezentacyjnej. Kajnar, w obecnej sytuacji, mo-

Majchrzycki pokonany na meczu Sokół-Geyer 10:6

Mecz bokserski pomiędzy Sokółem poznańskim i łódzkim Geyerem zakończył się zwycięstwem zespołu poznańskiego w stosunku 10:6. Sensacją tego spotkania jest porażka Majchrzyckiego w walce z Pisarskim.

Drużyna gości, jako całość, pod względem technicznym ustępowała bardziej rutynowanej ósemce Sokola.

Najciekawszą walkę dnia rozegrali ze sobą Majchrzycki (S) i Pisarski (G). Poznańczyk walczyl słabiej, jak zwykle, i natrafił na wyjątkowo do-

bre dysponowanego Pisarskiego, który w 1-ej oraz 3-ej rundzie zdecydowanie górował i zdołał liczącymi ciosemi oszłomić Majchrzyckiego. Dopiero w 3-ej rundzie Majchrzycki walczył nieco skuteczniej, lecz nie zdołał nadrobić straconych punktów i przegrał walkę.

Hokeiści śląscy jadą do Niemiec

Z. Z. zgodził się na wyjazd do Niemiec śląskiej drużyny hokejowej pod warunkiem:

- a) Ze wzmacniona zostanie graza mi z Poznania nie z Krakowa,
- b) że wszyscy gracze odbędą przed wyjazdem trening w Katowicach,
- c) że rozegra w Niemczech maksimum 4 spotkania.

że być tylko pewnym rezerwowym.

W piórkowej znów węzeł. Sytuacja jest tego rodzaju, że mamy w tej wadze mistrza Europy Polusa i znajdującego się w bardzo dobrej formie, Czortka. Chyba jednak nikt nie będzie kruszył kopii w obronie Czortka, jeśli kapitan wystawi Polusa, oczywiście, gdy mistrz osiągnie limit i będzie dostatecznie przygotowany do ciężkiej walki. Czortek ponoć bez trudu robi wagę kogucią i dla tego też jemu powierzyć należy ten mnadat na Oslo.

Pozostaje waga musza. Ostatnie doświadczenia wykazują, że waga ta ma w chwili obecnej muirowanego reprezentanta w osobie Rotholca. Doszedł on do formy po dość długich wahanach i pobyt w obozie może być tylko w sensie dodatnim wpłynąć na jego samopoczucie. Naszym zdaniem niektóre gło-

sy, aby Rotholca zgłosić do wagi koguciej należy pominąć milczeniem. Rotholc jest bowiem znakomitą „muchą” a tylko dobrym „kogutem”. Czemu więc pozbawiać się szans w międzynarodowym spotkaniu? Po co wytwarzać samowolnie luki, które później trudno wypełnić.

Sobkowiak jest bezsprzecznie pięściarzem klasowym, ale naszym zdaniem w tej chwili ustępując Rotholcowi. I dlatego też głosujemy za Rotholcem.

Podczas obozu kapitan Szczyński, jak i trener Stamm będą mieli niewątpliwie czas na poczynienie bardzo ciekawych obserwacji. Gdyby jednak nie zanotowano żadnych niespodzianek skład na Norwegię winien przedstawiać się następująco: Rotholc, Czortek, Polus, Woźniakiewicz, Kolczyński, Chmielewski, Szymura i Piłat.

Jędrzejowska porzuca amatorstwo?

Mistrzyni mówi: „Moja sytuacja materialna nie jest wesoła. Mam starych rodziców, którym muszę i powinnam zabezpieczyć dach nad głową i znośną egzystencję”

Chcąc ustalić, czy najlepsza tenisistka Polski i wicemistrzyni Wimbledonu, Jadwiga Jędrzejowska porzuca naprawdę szereg sportu amatorskiego — jak to twierdzą uparczywie agencje zagraniczne — czy też nie, referat sportowy polskiego radia zorganizował ciekawą audycję z udziałem Jędrzejowskiej i członków P. Z. L. T. radcy Olchowicza i dyr. Zielińskiego.

Wywiady przeprowadził red. Włodarkiewicz, który przede wszystkim prosił naszą mistrzynię o wyjaśnienie poglądów co do rzekomo zawartej umowy z Helen Wills Moody o rozegranie szeregu pokazowych spotkań. Odpowiedź Jędrzejowskiej brzmiała dosłownie następująco:

„Jeszcze podczas pobytu w Ameryce słyszałam wielokrotnie, że tamtejsi zawodnicy noszą się z zamiarem uzupełnienia swych drużyn przez wciągnięcie do nich kobiet. Słyszałam nazwisko Wills Moody, jako tej, która pierwsza miała zamiar przyjąć propozycję. Ktoś wymieniał podobno i moje nazwisko.

Obecnie dowiedziałam się z amerykańskich o przejściu Wills

Moody na zawodowstwo. Podobno Wills Moody miała twierdzić, że pierwszą jej przeciwniczką będę ja, ja jednak dotąd konkretnej propozycji nie otrzymałam”.

Ale przypuścmy, że otrzyma pani Jędrzejowska — Doprawdy trudno mi w tej chwili dać odpowiedź na to pytanie. Moim największym pragnieniem jest pozostać amatorką i grać dalej dla Polski. Byłabym też najchętniej sliwsza gdybym mogła tutaj, w Polsce, znaleźć trwałe podstawy egzystencji.

Niestety moja sytuacja materialna nie jest wesoła. Mam starych rodziców w Krakowie, którym muszę i POWINNAM ZABEZPIECZYĆ DACH NAD GŁOWĄ I ZNOŚNĄ EGZYSTENCJĘ.

W obecnej mojej sytuacji trudno jednak myśleć o tym, gdyż nawet ja sama borykam się często z różnymi trudnościami. Gdybym więc istotnie otrzymała jakąś poważną propozycję — to młmo silnie i chętnie porzucić amatorstwo. MOJĄ SIŁĄ BARDZO POWOLNIE ZASTANOWIĆ SIĘ NAD NIĄ”.

Następnie zabrał głos radca Olchowicz, który imieniem Pol. Zw. Lawn — Tenisowego złożył następujące oświadczenie:

OŚWIADCZENIE RADCY OLCHOWICZA

— Podczas pobytu naszej mistrzyni w Ameryce dochodziły do Polskiego Związku Lawn Tenisowego wiadomości o rzekomych propozycjach czynionych Jędrzejowskiej o porzuceniu szeregu amatorskich i zasileniu kadr tenisa zawodowego.

Obecnie pogłoski te ukazują się raz po raz na łamach prasy całego świata, co jest już samo przez się do wodem tej wielkiej, całkiem zasłużonej popularności, jaką się cieszy nasza mistrzyni w Europie i za oceanem.

Oczywista jest rzecz, że przejście naszej sympatycznej Jędrzejowskiej do szeregu zawodowych stałoby się niepowetowaną stratą dla tenisa polskiego, niemniej jednak znając trudne warunki egzystencji i sednych rodziców nie sposób byłoby odmówić mistrzyni naszej od sięgnięcia po laur tenisa zawodowego, skoro dałby jej to mogło poważnie środki

materialne, zapewniające spokojny byt ukończanym przez nią rodzicom.

— Znając jednak chlubną ambicję sportową Jędrzejowskiej i jej gorący patriotyzm z góry wyrażać mogę przeświadczenie, że trk czy owak będzie mistrzyni naszą godnie i nadal imię sportu polskiego na szerokim świecie rozsławiała”.

OŚWIADCZENIE DYR. ZIELIŃSKIEGO

— Niewiele mogę dodać od słów kolegi mego, pana radcy Olchowicza. Byłem nocnym świadkiem tegorocznych sukcesów panny Jędrzejowskiej w Anglii i tej olbrzymiej wprost i bezcennej propagandy, jaką swymi występami zrobiła dla Polski. Propagandę, która z Anglii promieniuje na cały świat chyba, a o której my tutaj naprawdę tak niewiele wiemy.

Wydaje mi się jednak, że gdyby istotnie Jędrzejowska zdecydowała rozstać się z nami — to nie moglibyśmy pozbawić świata cennej kuracji, zachowując jedynie w pamięci te wielkie sukcesy dla naszego dobrego imienia sportu polskiego na całym świecie.

W potajemnych domach noclegowych Brud i robactwo sprzyja chorobom zakaźnym

Nawet najporządniejsze hotele warszawskie mają nad bramami wywieszone szyldy oświetlone choćby tylko słabą lampką elektryczną. Mają je również niektóre pokoje koncesjonowane. Jeśli jednak idzie o potajemne domy noclegowe, to te kryją się przed światłem, przed władzą i istnienia ich wstydzają się nawet dozorca domu, w którym się znajdują.

Właśnie jeden z tych przedstawicieli domowego bezpieczeństwa na posesji - miasteczku przy ulicy Nałewki 32, na za-

pytanie kierownika nocnej inspekcji sanitarnej dra Kaczyńskiego, czy ma u siebie w domu takich, którzy przyjmują na mieszkanie potajemnie — odpowiada:

— Ano, tu na pierwszym piętrze mają koncesję i w drugiej bramie na drugim piętrze mają koncesję...

— Ale my pytamy o takich, co nie mają koncesji, a przyjmują na noclegi. Czy takich pan zna?!

— Nie, takich to tutaj nie ma i ja ich nie znam...

Przez chwilę krzyżują się spojrzenia towarzyszącego nam przedownika i lekarza naczelnego z Ośrodka Zdrowia p. dr. Blacharskiego, aż wreszcie inspektor sanitarny oświadcza:

— W takim razie my będziemy szukać tych pokoiów sami, jeśli jednak znajdziemy, to już ja się postaram, żeby pan za ten brak pamięci nie prędko z paki wyszedł...

Słowa podziaływały na dozorcę cudownie.

— Panie doktorze — woła — jak pan inspektor sobie życzy, to ja mogę do wszystkich mieszkań potajemnych pona doktora zaprowadzić. Przecież to mnie nie szkodzi. Jak sobie tak władza życzy, to kto do mnie może mieć pretensje? Bardzo proszę! Tylko chce wiedzieć do których pokoiów potajemnych państwa prowadzić najpierw.

Po chwili ruszamy w wędrowkę po klatkach schodowych domu, w którego murach znajduje się 150 wielopokojowych lokali mieszkalnych i w którym mieszka zameldowanych tylko około 850 osób.

Brniemy po staroświeckich korytarzach, podtrzymujemy się poręczami, które w zasadzie razem z nami idą w górę, odrywając się od zmuszających sztachet schodowych, aż wreszcie stukamy do jednego z mieszkań na trzecim piętrze. Dolatuje nas głos cichy, ale spokojny:

— Kto jest?

— Trzeba otworzyć, dozorca! Za drzwiami coś się zakotłowało, rozległ się tupot nóg po pokojach i nastała cisza.

Po ponownym, silniejszym stu-

kaniu otworzono drzwi. Stańto w nich otyła kobieta udająca zasnęłą...

— Co to jest, panie dozorca?

Co ci panowie chcą?...

— Komisja sanitarna...

— No to koniecznie teraz, w nocy? Jak ludzie śpią?!

Gospodyni udaje najwidoczniej zirytowaną. Na pytanie, czy prowadzi pokoje umeblowane lekceważąco wzrusza ramionami i odpowiada:

— Nawet się nie śniło też! — Czy pan doktor słyszał?!

Dopiero wtedy, gdy lekarze nie poprzestając na tej części mieszkania, którą im okazała sama właścicielka mieszkania, otwierają drzwi do dalszych ubikacji, zaczyna się tłumaczenie:

— To są moi goście. Obie panienki są kuzynkami i przyjechały z Otwocka.

Zbyt głośnym okrzykiem właścicielka sama się kompromituje, bo obie piękne dziewczęta zdane wołaniem, siadają w przeobrażeniu na łóżkach i otwierają wystraszone oczy.

— Panie tu dawno przyjechały? — pyta ich bezpośrednio lekarz.

— Dzisiaj, a bo co?

— Ile panie zgodziły się zapłacić za ten nocleg?

— Ta pani chciała złoty pięćdziesiąt, ale powiedziałam, że więcej jak złotówkę nie dam... Czy czeka mnie jakaś nieprzyjemność, proszę pana?...

— A naturalnie, że panią czeka! Czy pani nie wie, gdzie się chodzi spać, gdy się do Warszawy przyjeżdża?!... Czy pani nie wie, że od tego są hotele?!... — Skąd panie się tutaj właściwie wzięły?...

Zanim pada odpowiedź na to pytanie, lekarz wpatruje się w prześcieradło i świecąc latarką, wskazuje nam trzy wszy, spacerujące w łóżku przyjezdnej.

— Czy pani widzi na co się pani naraża?! — woła — Czy pani wie, że pani stąd może wynieść tyfus i zarazić nim dziesiątki ludzi?!

Właścicielka lokalu widząc, że nie jej już nie obroni, w obawie przed dalszą kompromitacją nachyla się nad synem i szepcze po żydowsku:

— Idź zamknij ostatnie drzwi.

Na nieszczęście jednak przedownik zna żydowski i woła głośno:

— Stop! Tych drzwi jeszcze pan nie zamykaj, bo chcemy się przez nie dostać!

I istotnie gdy przekraczamy drzwi, które przed chwilą właścicielka polecała synowi zamknąć ukazują nam się całe legowisko, nie wiele różniące się od domu noclegowego dla bezdomnych, z tą tylko różnicą, że zamiast nędzarzy śpi tutaj kilkunastu kupców.

Teraz dopiero właściciele potajemnego domu noclegowego zmieniają front. Teraz dopiero zaczynają brać na litość na ciężkie czasy, na brak pracy na wszystkie co najmodniejsze.

Nic to jednak nie pomaga. Inspektor sanitarny orzeka wytożnienie sprawy sądowej, przeprowadzenie w całym lokalu dezynfekcji i przewiezienie gości do łaźni.

Nie czekając naturalnie na wykonanie tego polecenia, przechodzimy do dalszych potajemnych domów noclegowych, których na samej tylko posesji Nałewki 32 wykryliśmy w ciągu tej jednej nocy siedem. Wszystkie mniej więcej znajdowały się w tych samych okropnych warunkach sanitarnych co i pierwszy i wszystkie też spotkał taki sam los, jak w pierwszym wypadku...

Eskadra floty niemieckiej przeprowadza ćwiczenia na wodach włoskich

RZYM. Wczoraj po południu przybyła do portu Gaeta eskadra floty niemieckiej, złożona z krążownika „Deutschland” i 4-ch kontrtorpedowców. W porcie Gaeta flota niemiecka przeprowadza ćwiczenia w strzelaniu. Miasto udekorowa-

ne jest flagami włoskimi i niemieckimi.

Według krążących pogłosek udać się ma do Gaety Mussolini. Koła zagraniczne zwracają uwagę, że po raz pierwszy flota niemiecka przeprowadza ćwiczenia na wodach włoskich.

Przesłał córkę pocztą I takie dziwactwa dzieją się w Anglii

Gazety angielskie podają o niezwykłym wypadku: oto filatelista Crane, który widocznie ma wielkie zaufanie do poczty, przesłał pocztą swą 10-letnią córeczkę, Patrycję.

Jak wiadomo ubiegłej niedzieli w Londynie została otwarta wystawa filatelistyczna. Organizatorzy wystawy pracowali w pocie czoła, aby otwarcie nastąpiło w ustalonym terminie. Jednym z organizatorów wystawy był Crane. Pewnego dnia przybył on na teren wystawy wraz z córką. Gdy nadeszła pora obiadu, Crane był tak zajęty, że nie mógł udać się z córeczką na obiad. Nie na myślając się długo, udał się z nią do najbliższego urzędu pocztowego i przesłał ją pocztą jako „wartościową paczkę” na drugi kraniec miasta, do siostry. Za przesyłkę zapłacił 6 szylingów i 3 pence.

Dziewczynkę przyjęto za pokwitowaniem i za pokwitowaniem wręczono ją listonoszowi. Ten zawiózł Patrycję do jej ciotki i przekazał „adresatowi”.

który pokwitował na kuponie blankietu pocztowego zaopatrzonego w znaczki odbiór „przesyłki”.

Należy przypuszczać, że blankiet ten będzie należał do tajemniczych eksponatów w zbiorach.

Należy przypuszczać, że blankiet ten będzie należał do najcenniejszych eksponatów w zbiorach Crane'a.

Sprytny aferzysta oszukał kupców i zabrawszy poważną sumę zbiegł za granicę

Niezwykle zuchwałego i pomysłowego oszustwa dokonał warszawianin, Mojsze Hanesman (Kupiecka 18). Zwrócił się on do szeregu poważniejszych hurtowników branży futrzanej z oświadczeniem, że otrzymawszy w spadku znaczny majątek, postanowił otworzyć magazyn futer, i pragnie zakupić większą partię okryć futrzanych, lisów, skórek itd.

Ponieważ Hanesman zastrzegł z góry, że za towar będzie płacił gotówką, więc hurtownicy skwapliwie sfinalizowali z nim umowy, uzgodnili ceny i przyjęli poważne zamówienia.

Po dostarczeniu towaru, dostawcy otrzymali krótkoterminowe czeki na jeden z banków stołecznych. Obrótny aferzysta wytłumaczył kupcom, że ze względów formalnych nie może dać czeków płatnych natychmiast i że muszą oni poczekać kilkanaście dni na ukończenie postępowania spadkowego.

W dniu płatności czeków, hurtownicy z przerażeniem dowiedzieli się w banku, że na koncie Hanesmana figuruje zaledwie kwota 13 złotych!!

Wśród hurtowników powstała panika. Pośpieszono natychmiast do „magazynu” rzekome-

go spadkobiercy. Tam czekała ich druga niespodzianka. Okazało się, że Hanesman zlikwidował przed tygodniem wszystkie swoje interesy futra wyprzedził za bezcen i uciekł za granicę.

Do afery tej Hanesman przygotował się planowo i otwierając „magazyn”, jednocześnie wyrobił sobie paszport zagraniczny z wizą do Belgii i Francji,

dla siebie i dla swej żony Idy. Otrzymane futra spieniężył i niezwłocznie wyjechał z Polski.

Najdotkliwsze straty ponieśli hurtownicy futrzani: Zygmunt Ekhaus (Długa 17), Moszek Lerner (Nowy Świat 37), Ajzyk Berzensztajn (Stożewska 13).

Ogółem Mojsze Hanesman brał naiwnych kupców na sumę ponad 35 tysięcy złotych.

Czytajcie
„ŚWIAT
PRZYGÓD”

Zbrodnia akuszerki Dokonała niedozwolonego zabiegu

Do policji wpłynęła skarga jednego z rzemieślników, na akuszerkę Bronisławę Stejską (Warszawa, Ciepła 16), która dokonała na jego żonie niedozwolonego zabiegu. Na skutek operacji, żona rzemieślnika rozchorowała się ciężko i przewieziono ją do szpitala, gdzie lekarze stwierdzili zakażenie.

Policja zainteresowała się osobą akuszerki, przy czym wy-

szło na jaw, że nie ma ona żadnych kwalifikacji na położną, gdyż przed kilku laty została usunięta ze szkoły akuszeryjnej za niemoralne prowadzenie.

Nadto wyszło na jaw, że pod szywą się ona, dla zmylenia czujności władz pod nazwisko Salerek.

Nie mając pojęcia o akuszerii, zbrodnica kobieta podawała się za położną i praktykowała na licznych klientkach, na-

rażając je na niebezpieczne choroby, nawet na śmierć.

Do jakiego stopnia oszustka posuwała swoją bezczelność, świadczy fakt, że zapytana przez policję o przeznaczenie posiadanych przez siebie instrumentów ginekologicznych, nie umiała dać odpowiedzi.

Samozwaniczą akuszerkę z polecenia sędziego śledczego osadzono w więzieniu.

W tych dniach na lotniskach wojskowych w Warszawie i Lwowie odbyła się uroczystość przekazania Armii samolotów „POLMIN I”, „POLMIN II” ufundowanych przez dyrekcję, pracowników i robotników Pa-

ństwowej Fabryki Olejów Mineralnych „POLMIN”.

Za tak pełne zrozumienie potrzeb dozbrajania naszej Armii — należą się dyrekcji i pracownikom słowa wielkiego uznania.